

Stowarzyszenie Gmin
i Powiatów Małopolski

WSPÓLNOTA małopolska

PISMO MARSZAŁKÓW, PREZYDENTÓW, STAROSTÓW, BURMISTRZÓW, WÓJTÓW I RADNYCH

**Wydanie specjalne poświęcone tematyce współpracy międzynarodowej JST.
Zadanie dofinansowane ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.**

**Konkurs „Najlepszy
Samorządowy Projekt
Międzynarodowy Małopolska
2014” – prezentacja
wybranych projektów JST**

Nr 3/2014
październik 2014
Rok XXII

**Strategia rozwoju
dla małopolskiego odcinka
międzynarodowego szlaku
THETRIS**

**Forum Współpracy
Międzynarodowej**

**Na okładce:
Międzynarodowe Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego
– jeden z elementów programu szkolenia praktycznego
w ramach „Projektu Kenijskiego” –
Grupa Azoty, Tarnów, 2013**

ISSN 1428-4162

Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Krakowie

Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Krakowie powstał 1 kwietnia 2013 r. w wyniku konkursu ogłoszonego przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych na realizację zadania publicznego „Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej – 2013”

Organizacją prowadzącą RODM jest Federacja Regionalnych Związków Gmin i Powiatów RP – pozarządowa organizacja samorządu terytorialnego, zrzeszająca w regionalnych związkach i stowarzyszeniach gminy, powiaty oraz instytucje wspierające samorządność.

Celem działalności sieci RODM, funkcjonujących w 17 miastach Polski, jest przybliżenie obywatelom polskiej polityki zagranicznej oraz wzmacnianie kanałów współpracy pomiędzy MSZ, samorządem i organizacjami pozarządowymi.

Do najważniejszych działań RODM należą:

- bezpłatne szkolenia, warsztaty i wykłady poświęcone tematyce europejskiej i międzynarodowej, kierowane m. in. do szkół, uczelni, uniwersytetów trzeciego wieku;
- specjalistyczne warsztaty dla samorządów oraz organizacji pozarządowych dot. nawiązywania i prowadzenia współpracy międzynarodowej oraz programów grantowych;
- debaty eksperckie poświęcone tematyce współpracy zagranicznej samorządów, szkół i organizacji pozarządowych;
- konsultacje dot. m. in. programów europejskich, praw i obowiązków wynikających z obywatelstwa UE, prowadzenie ogólnodostępnej czytelnicy książek i czasopism poświęconych tematyce stosunków międzynarodowych;
- prowadzenie konkursów (m. in. konkurs debat oksfordzkich) promujących wiedzę o priorytetach polskiej polityki zagranicznej.

Zapraszamy do współpracy: jednostki samorządu terytorialnego, szkoły, uczelnie, uniwersytety trzeciego wieku, organizacje pozarządowe, media lokalne oraz wszystkich zainteresowanych tematyką Unii Europejskiej oraz stosunków międzynarodowych.

Szczegółowe informacje na naszej stronie internetowej: www.rodm-krakow.pl.

Kontakt:

Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Krakowie

ul. Mikołajska 4 (Mały Rynek), 31-027 Kraków

tel. 12 421 30 15, faks: 12 423 19 26

e-mail: rodm@rodm-krakow.pl

www.rodm-krakow.pl

Zadanie dofinansowane ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Ośrodek Debaty
Międzynarodowej
Kraków

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Szanowni Państwo,

Trzymacie w ręku specjalne wydanie czasopisma samorządowego „Wspólnota Małopolska”, poświęcone problematyce aktywności międzynarodowej jednostek samorządu terytorialnego.

Faktem jest, że polskie samorządy coraz odważniej wkraczają w obszar współpracy międzynarodowej. To cieszy, gdyż dyplomacja samorządowa niewątpliwie dopełnia politykę zagraniczną naszego państwa. Na poziomie samorządowym można bowiem zwalczać fałszywe stereotypy, można doprowadzać do spotkań zwyczajnych ludzi i budować między nimi uczucie przyjaźni i porozumienia. Często dobrze przygotowane delegacje samorządowców mogą bardziej niż oficjalni przedstawiciele na poziomie rządów państw szczerze rozmawiać z partnerami zagranicznymi, łatwiej uzyskiwać ich zrozumienie, a tym samym efektywniej budować pozytywny wizerunek Polski i Polaków za granicą.

Dyplomacji samorządowej potrzebne jest jednak wsparcie. Podczas konferencji poświęconej samorządowemu i obywatelskiemu wymiarowi polityki zagranicznej, zorganizowanej przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych 20 kwietnia 2012 r. w Kancelarii Premiera, w swoim wystąpieniu jako Przewodniczący Konwentu Przewodniczących Sejmików Województw RP apelowałem o organizację stałych, cyklicznych – przynajmniej raz w roku – spotkań MSZ z samorządami. Zwracałem również uwagę na potrzebę miękkiej koordynacji działań samorządów przez MSZ.

Ważne jest, by wspólnie z naszymi zagranicznymi partnerami realizować konkretne, korzystne dla wszystkich stron współpracy projekty. Wymiana młodzieży, wzajemna prezentacja wydarzeń kulturalnych, promocja turystyki, sąsiedzkie inicjatywy na rzecz modernizacji infrastruktury komunalnej i drogowej, budowa wspólnych systemów bezpieczeństwa środowiskowego to przecież nic innego, jak realizacja zasadniczej misji samorządów, bo podnosi to standard życia i pomyślność mieszkańców.

Niniejszy numer naszego czasopisma zawiera opisy właśnie tego typu ciekawych przedsięwzięć małopolskich samorządów, realizowanych z udziałem zagranicznych partnerów. Inicjatywy międzynarodowe JST,

którym poświęcamy tutaj uwagę, wybrane zostały spośród zgłoszeń nadesłanych w ramach konkursu na najlepszy samorządowy projekt międzynarodowy, odbywającego się w ramach projektu Federacji Regionalnych Związków Gmin i Powiatów RP pt. „Forum Współpracy Międzynarodowej”.

Warto wspomnieć, że wątek międzynarodowej współpracy JST często pojawia się w działaniach Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Małopolski. Wśród naszych najważniejszych przedsięwzięć należy wymienić: Konferencję „Współpraca samorządów lokalnych państw Grupy Wyszehradzkiej”, Konferencję Samorządów Państw Europy Środkowej i Wschodniej w 1997 r., czy organizację wyjazdów studyjnych dla samorządowców na Ukra-

inie, Białoruś, Litwę, do Włoch, Szwajcarii i USA, szczególnie do ośrodków polonijnych. Prawie dwadzieścia lat temu opublikowaliśmy w języku ukraińskim poradnik o polskich rozwiązaniach ustrojowych w samorządach, dzieląc się naszymi doświadczeniami z licznymi grupami goszczących u nas ukraińskich samorządowców. W 2013 r. Stowarzyszenie realizowało współfinansowany przez MSZ projekt pt. „Akademia Samorządowej Współpracy Międzynarodowej – Oddolna dyplomacja ekonomiczna. Diagnoza potrzeb – Zalecenia – Szkolenia – Dobre praktyki”, którego owocem był m.in. poradnik pt. „Akademia Samorządowej Współpracy Międzynarodowej”. W ramach tego projektu przeprowadziliśmy także badanie ankietowe ówczesnego stanu współpracy międzynarodowej małopolskich JST. Stowarzyszenie podejmuje również bezpośrednie działania na forum międzynarodowym, w które aktywnie włącza członkowskie JST, czego przykładem są współfinansowane ze środków Unii Europejskiej projekty THETRIS i DIVERSIA. Projekty te realizowane są z udziałem licznych partnerów z zagranicy.

Liczę, że lektura obecnego wydania „Wspólnoty Małopolskiej” będzie dla Państwa inspiracją i przyniesie owoce w postaci wielu interesujących przedsięwzięć inicjowanych już w nowej perspektywie finansowej UE.

Kazimierz Barczyk
Przewodniczący SGiPM
oraz Federacji Regionalnych Związków
Gmin i Powiatów RP

WSPÓLNOTA
małopolska

Wydawca: Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski

Redakcja: ul. Grodzka 15, 31-006 Kraków, tel./fax 12 421 74 65

e-mail: biuro@sgipm.krakow.pl

Zespół: Wojciech Stańczyk (Red. Naczelny), Bartosz Lipszyc, Anna Góral, Anna Rychły-Mierzwa

Współpraca: Paweł Żarnowiecki, Marcin Gołąbek (Federacja Regionalnych Związków Gmin i Powiatów RP).

Opracowanie graficzne i skład: Robert Mysior

Forum Współpracy Międzynarodowej, 17 października 2014 r., Stara Zajezdnia by DeSilva, ul. św. Wawrzyńca 12, Kraków

Forum Współpracy Międzynarodowej – kilka słów o projekcie

Forum Współpracy Międzynarodowej to inicjatywa Federacji Regionalnych Związków Gmin i Powiatów RP, której celem jest wzmocnienie zaplecza merytorycznego instytucji i organizacji podejmujących współpracę międzynarodową. Projekt jest odpowiedzią na potrzeby zgłoszone podczas cyklu debat poświęconych współpracy międzynarodowej samorządów i organizacji pozarządowych, jakie w roku 2013 zrealizował Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Krakowie.

Bogaty program Forum uwzględniający targi (kilkunastu wystawców, kilkadziesiąt programów wsparcia, które umożliwiają podjęcie współpracy międzynarodowej), spotkania informacyjne na temat wiodących programów grantowych, debaty dla przedstawicieli samorządów, organizacji pozarządowych i środowisk naukowych, zwieńczony wręczeniem nagrody za Najlepszy Samorządowy Projekt Międzynarodowy Małopolski, pozwala uznać, że jest

to największe w regionie wydarzenie poświęcone tematyce współpracy zagranicznej.

Organizujemy Forum Współpracy Międzynarodowej z przekonaniem, że będzie ono przestrzenią inspiracji, wymiany doświadczeń i dobrych praktyk oraz że poszerzy wiedzę na temat możliwości pozyskania wsparcia finansowego i merytorycznego dla realizacji współpracy międzynarodowej. Liczymy, że Forum, przyczyniając się do profesjonalizacji środowiska samorządowego i szeroko pojętego III sektora, zintensyfikuje tym samym aktywność międzynarodową zarówno JST, jak i obywateli, uwzględniającą priorytety i kierunki polskiej polityki zagranicznej. Oczekujemy, że pokłosiem tej aktywności będzie dalsza debata na temat perspektyw i wyzwań współpracy międzynarodowej w wymiarze samorządowym i obywatelskim.

Projekt „Forum Współpracy Międzynarodowej” jest dofinansowany przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych.

FORUM WSPÓŁPRACY
MIĘDZYNARODOWEJ

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Tarnów – Polski Biegun Bezpieczeństwa Chemicznego

Tarnów

Utworzenie Międzynarodowego Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego było odpowiedzią na współczesne wyzwania w obrębie światowego przemysłu chemicznego i globalizację dostępu do chemikaliów.

W liście do uczestników warszawskiej konferencji pn. „Bezpieczeństwo chemiczne a ochrona środowiska: wyzwania i perspektywy dla rozwoju współpracy gospodarczej, handlowej oraz badawczo-rozwojowej”, która odbyła się w maju 2014 r. Minister Gospodarki Janusz Piechociński stwierdził: „(...) *pobudzenie aktywności i kreatywności obywateli jest wiodącym warunkiem wdrażania skutecznych programów polityki rozwojowej i innowacyjności. Przykładem takiego podejścia jest rozwój Międzynarodowego Centrum Bezpieczeństwa, które staje się krajowym i międzynarodowym ośrodkiem rozwoju bezpieczeństwa chemicznego i ochrony środowiska oraz rozwoju globalnej kultury bezpieczeństwa chemicznego, a także liderem rozwoju polskiej specjalizacji w bezpieczeństwie chemicznym*”.

Źródłem idei powołania Międzynarodowego Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego – platformy współpracy międzynarodowej dla podmiotów krajowych i zagranicznych, które odpowiadają za bezpieczeństwo chemiczne na wszystkich etapach działalności oraz forum wymiany i promowania najlepszych praktyk i kultury bezpieczeństwa chemicznego – był potencjał i dorobek blisko dziewięć dekad funkcjonowania tarnowskiej Grupy Azoty.

Tarnów jest wiodącym ośrodkiem technologii chemicznych, badań i rozwoju oraz współpracy zawodowej w dziedzinie chemii od lat 20-tych ubiegłego stulecia. Mająca tu swą siedzibę Grupa Kapitałowa Azoty Tarnów to największa grupa chemiczna w Polsce i jedna z największych w Europie, która jest partnerem i źródłem wiedzy nie tylko dla polskiej administracji, ale także i Organizacji ds. Zakazu Broni Chemicznej (ang. *Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons, OPCW*). Na swoim koncie posiada bowiem m.in. opracowanie technologii unieszkodliwiania gazów bojowych, odpadów zawierających arsen i utleniacza do paliwa raketowego.

„Powołanie Centrum jest nie tylko krokiem do przodu, ale również wpisuje się w nurt bieżących międzynarodowych trendów skupiających się na specyficznych obszarach bezpieczeństwa. Wysiłki takie jak ten, mający miejsce w Tarnowie, promują ogólną kulturę będącą fundamentem bezpieczeństwa międzynarodowego. (...) Synergiczne wykorzystywanie zasobów krajów i organizacji międzynarodowych ma przynieść korzyść wszystkim.”

Bonnie Jenkins, Departament Stanu USA

Tarnowska inicjatywa ma na celu wzmocnienie krajowej i międzynarodowej współpracy w zakresie bezpieczeństwa chemicznego, rozwoju oraz wymiany dobrych praktyk i szkoleń przy współpracy z profesjonalistami. Głównym efektem działalności ma być szeroka oferta szkoleń i innych form edukacji dla wszystkich zainteresowanych podmiotów i instytucji z naciskiem na przemysł chemiczny, samorządy, ale również przedstawiciele rządów i uczelni z poszczególnych krajów. Celem działalności Centrum jest zapobieganie niewłaściwemu dostępowi do produkcji toksycznych chemikaliów, wykorzystywaniu i transportowi produktów chemicznych, budowanie kultury bezpieczeństwa chemicznego i współdziałanie na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego oparte o dobre praktyki 87-letniej historii współpracy Tarnowa z przemysłem oraz symbiozy mieszkańców i fabryki. Silne wsparcie Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, a obecnie również Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i Ministerstwa Środowiska, sprawiają, że realizacja założeń i celów statutowych Międzynarodowego Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego ma niepowtarzalną szansę na wdrożenie.

Bezpośrednie działania na rzecz powołania Centrum rozpoczęły rozmowy z przedstawicielami Organizacji ds. Zakazu Broni Chemicznej oraz Departamentu Stanu USA w 2011 r. Ich kontynuacją była Konferencja nt. Bezpieczeństwa Chemicznego zorganizowana w Tarnowie w październiku 2011 r., która zgromadziła około stu przedstawicieli z różnych krajów, reprezentujących administrację rządową, organizacje międzynarodowe, środowisko naukowe i firmy z branży chemicznej. Ostatecznie, rok później, pod patronatem samorządu Miasta Tarnowa zarejestrowano Fundację Międzynarodowego Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego jako organizację non-profit z siedzibą w Tarnowie. Obecnie

działalność Centrum koordynowana jest z Warszawy, gdzie przeniesiono siedzibę fundacji. Dotychczasowe zaangażowanie w projekt Urzędu Miasta Tarnowa sprawiło jednak, że miasto to aktualnie jest jednym z miejsc w Europie, gdzie rozwijana jest idea kształcenia i rozwoju edukacji w zakresie bezpieczeństwa chemicznego, chętniej odwiedzanych przez przedstawicieli międzynarodowych instytucji, specjalistów i naukowców. Stąd też Tarnów w ramach Międzynarodowego Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego postrzegany jest jako centrum szkoleń oraz ośrodek organizacji spotkań, konferencji i sympozjów.

Już w tym momencie na koncie współpracy między Tarnowem a MCBCh jest kilka wydarzeń i działań o międzynarodowym zasięgu. Spośród nich wymienić należy np. inauguracyjne działanie Centrum, Międzynarodowe Spotkanie na Temat Bezpieczeństwa Chemicznego, które odbyło się w listopadzie 2012 r. Pozwoliło ono dokonać analizy potencjału potrzebnego do rozwoju Centrum. Konferencja ta zgromadziła w Tarnowie 250 gości z 55 krajów, w tym przedstawicieli rządów (m.in. Departamentu Stanu USA, Holandii, Norwegii, Iraku) oraz instytucji międzynarodowych

„Propozycja uczynienia z Tarnowa wiodącego w Polsce i za granicą międzynarodowego ośrodka bezpieczeństwa chemicznego i pomocy technicznej, a także rozwoju technologii chemicznych i utylizacji toksycznych substancji, opiera się na solidnych podstawach zarówno w wymiarze wewnętrznym, jak i międzynarodowym. (...) Rosnąca świadomość, potrzeba i gotowość intensyfikacji działań wśród państw, zwłaszcza rozwijających się, w świetle ich potencjałów chemicznych, na rzecz wprowadzenia norm i rozwiązań bezpieczeństwa chemicznego jest wiodącym czynnikiem międzynarodowym sprzyjającym inicjatywom władz Tarnowa i Azotów.”

Krzysztof Paturej,
Prezes ICCSS

z Organizacją ds. Zakazu Broni Chemicznej na czele. Spotkanie zakończyło podpisanie „deklaracji tarnowskiej” promującej globalną kulturę bezpieczeństwa chemicznego. Wspólnie z samorządem Miasta Tarnowa realizowany jest program MCBCCh pn. „Bezpieczeństwo chemiczne na poziomie lokalnym”, adresowany do administracji i samorządów lokalnych, użytkowników chemii oraz społeczeństwa obywatelskiego. Celem programu jest m.in. kreowanie lokalnej polityki zrównoważonego rozwoju w szeroko pojętej działalności chemicznej, podnoszenie świadomości w zakresie postępowania ze związkami i odpadami chemicznymi oraz wspieranie rozwoju partnerstwa między administracją, samorządem, obywatelami i użytkownikami chemii na poziomie lokalnym. Program realizowany jest głównie poprzez działania informacyjne, szkoleniowe oraz promocję dobrych praktyk.

Dla Tarnowa i jego mieszkańców Międzynarodowe Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego, działające w oparciu o bogate zaplecze badawczo-rozwojowe Grupy Azoty to szansa na rozwój uczelni wyższych i dalszą specjalizację w zakresie technologii chemicznej, bezpieczeństwa produkcji i transportu. To również perspektywa na przyciągnięcie do Tarnowa potencjalnych inwestorów związanych z branżą chemiczną, a przez to, co istotne – stworzenie nowych miejsc pracy. Działalność ośrodka szkoleniowego wygeneruje również zwiększony ruch w zakresie obsługi hotelowej, gastronomicznej oraz wynajmu powierzchni lokalowej na szkolenia.

Międzynarodowe Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego to niezwykła inicjatywa krajowa na skalę i o zasięgu międzynarodowym, niosąca ze sobą ogromną szansę i szereg nowych możliwości dla polskiego przemysłu i nauki. Przez ulokowanie Centrum w Polsce nasz kraj może stać się jednym z promotorów bezpieczeństwa chemicznego w świecie, a zwłaszcza w krajach rozwijających się.

Rozmowa z **Łukaszem Blachą**

koordynatorem ds. Międzynarodowego Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego ze strony Urzędu Miasta Tarnowa

Czy może Pan przybliżyć nam genezę Międzynarodowego Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego i powiedzieć, jak wyglądał bezpośredni udział samorządu Miasta Tarnowa w procesie tworzenia Centrum?

Łukasz Blacha: Idea powołania Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego zakorzeniona jest w zapisach Konwencji o zakazie broni chemicznej z dnia 29 kwietnia 1997 r. Genezy Centrum należy poszukiwać w latach 90-tych ubiegłego wieku, kiedy to Zakłady Azotowe w Tarnowie-Mościcach S.A. rozpoczęły współpracę z Ministerstwem Spraw Zagranicznych RP w ramach kilku projektów międzynarodowych, dotyczących utylizacji niebezpiecznych substancji chemicznych, takich jak związki fosforoorganiczne i arsenoorganiczne, adamsyt i luizyt, utleniacz paliwa raketowego (melange), iperyt, chloroacetofenon, chloropikryna, CS, VX, cyjanki metali, czy arsenik.

Budowa Międzynarodowego Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego od początku odbywała się pod patronatem Miasta Tarnowa. Na zaproszenie Organizacji ds. Zakazu Broni Chemicznej (OPCW) delegacja Urzędu Miasta Tarnowa i Grupy Azoty wzięła udział w spotkaniu inicjującym projekt Międzynarodowego Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego w Tarnowie (ICCSS), które odbyło się w siedzibie OPCW w Hadze w dniach 12 i 13 września 2011 r., gdzie poza samą OPCW, m.in. Bonnie Jenkins, reprezentująca Departament Stanu USA, pozytywnie zaopiniowała realizację tego projektu właśnie w Tarnowie. Była to niezwykle istotna deklaracja, dająca przyzwolenie „polityczne”, jak i zapewniająca trwałość projektu oraz jego przyszłe finansowanie. Kolejne spotkania, również w samym Departamencie Stanu USA w Waszyngtonie (29 września 2011 r.) doprowadziły do organizacji pierwszej Międzynarodowej Konferencji na Temat Bezpieczeństwa Chemicznego, która odbyła się właśnie w Tarnowie w dniach 27-28 października 2011 r. i zainaugurowała działalność Centrum. Dzięki wsparciu MSZ tematykę bezpieczeństwa chemicznego włączono do obrad Grupy G8. 23 stycznia 2012 r. na forum tego gremium przedstawiciele Polski przedstawili ideę Międzynarodowego Centrum ds. Bezpieczeństwa Chemicznego. Projekt, jako jedyny w dziedzinie chemii, otrzymał status projektu Globalnego Partnerstwa Grupy G8. Partnerzy G8 uzgodnili powołanie grupy roboczej ds. bezpieczeństwa chemicznego (obok grupy jądrowej i grupy biologicznej).

Obecnie można powiedzieć, że Polska ma szansę na objęcie przewodnictwa tej grupy, a Centrum w Tarnowie może zapewnić zaplecze merytoryczne i praktyczne w ramach jej prac.

Międzynarodowe Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego powstało w Tarnowie, ale obecnie siedziba Centrum mieści się w Warszawie. Jakie były przesłanki tej „przeprowadzki”? Czy przeniesienie siedziby organizacji do stolicy nie przyniosło czasem negatywnych konsekwencji dla współpracy Miasta Tarnowa i MCBCCh?

Ł.B.: Siedzibę Centrum przeniesiono do Warszawy ze względu na logistykę, z powodów czysto praktycznych. Tarnów, dzięki synergii z Grupą Azoty, nadal pozostaje najważniejszą lokalizacją, gdzie prowadzona jest działalność edukacyjna i szkoleniowa. Korzyści dla Tarnowa, nawet czysto praktyczne, pozostają. Pieniądze pozostawiane w Tarnowie w hotelach, firmach cateringowych oraz za pośrednictwem innych usług są zdecydowanie wartością dodaną. Biorąc pod uwagę wykorzystanie potencjału Grupy Azoty oraz przyszły komercyjny wymiar działalności szkoleniowo-treningowej, Centrum może być generatorem rozwoju tej wyjątkowej w skali Europy inicjatywy.

Jakie może Pan wymienić wymierne korzyści współpracy samorządu Miasta Tarnowa z MCBCCh z punktu widzenia samego Miasta i jego mieszkańców?

Ł.B.: Wymierne korzyści to na pewno wykorzystanie potencjału Grupy Azoty oraz samego miasta Tarnowa. Kompetencje pracowników Wydziału Zarządzania Kryzysowego UMT są niespotykane na szczeblu samorządowym w Polsce. Stale opracowywane, analizowane i polepszane procedury bezpieczeństwa włączające w swój zakres reagowanie kryzysowe w sytuacji zagrożenia oraz wykorzystanie 87-letniej tradycji współpracy pomiędzy ogromnym zakładem przemysłowym funkcjonującym w bezpośrednim sąsiedztwie dużych osiedli mieszkaniowych to z pewnością potencjał, know-how, które warto wykorzystać i „sprzedawać” zainteresowanym stronom (samorządom, firmom, instytucjom międzynarodowym). Obecność Tarnowa podczas wydarzeń międzynarodowych generuje również zwiększony ruch turystyczny.

Czy obecne rezultaty współpracy spełniają Państwa pierwotne nadzieje wiązane z powołaniem MCBCCh?

Ł.B.: Zdecydowanie tak. Działalność jest prowadzona w sposób ciągły, a w samym Tarnowie regularnie realizowane są kolejne szkolenia (2014 r. m.in.: dla podmiotów z Kenii i Jemenu).

Czy współpraca z z MCBCCh ujęta została w dokumentach strategicznych Miasta Tarnowa?

Ł.B.: Działalność Centrum w swoim założeniu jest związana z funkcjonowaniem struktur Urzędu. Wykorzystanie potencjału oraz wsparcie udzielane ze strony samorządu jest jednym z jego celów. Współpraca z Centrum mieści się w Strategii Rozwoju Miasta Tarnowa 2020 poprzez wpisanie się w obszary rozwoju: „Tarnów – atrakcyjny inwestycyjnie, innowacyjny, wspierający przedsiębiorczość” oraz w obszarze III: „Regionalne Oddziaływanie: Tarnów – centrum usług ponadlokalnych”.

Czy możemy liczyć w najbliższej przyszłości na jakieś wspólne przedsięwzięcia Miasta Tarnowa i MCBCCh?

Ł.B.: Wkrótce w Tarnowie odbędzie się kolejna edycja szkoleń w ramach „Projektu Kenijskiego”, dotyczących wypracowania nowoczesnych rozwiązań w zakresie bezpiecznego transportu, handlu i gospodarowania substancjami chemicznymi oraz kształtowania nowoczesnej kultury bezpieczeństwa chemicznego dla krajów rozwijających się (Afryka Środkowa i Wschodnia). Dodatkowo, wspólnie z Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska opracowywany jest nowatorski projekt pn. „Lokalna Świadomość i Odpowiedzialność w Bezpieczeństwie Chemicznym”, który ma na celu wsparcie samorządów i podmiotów lokalnych wobec wyzwań związanych z rosnącym wykorzystaniem chemii i wzrostem dostępu do niebezpiecznych substancji na szczeblu lokalnym, zwłaszcza w zakresie produkcji, składowania, użycia, transportu kolejowego i drogowego towarów niebezpiecznych, w tym związków chemicznych, nośników energii i odpadów, oraz realizacji wymagań ochrony środowiska i bezpieczeństwa chemicznego. Do współpracy w rozwoju programu zaprosiliśmy Związek Województw RP, resorty środowiska, gospodarki, spraw wewnętrznych, Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, Państwową Straż Pożarną, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Instytut Chemii Przemysłowej. Liczymy, że inauguracja programu nastąpi jesienią tego roku, a pierwsze szkolenia będą przeprowadzone pod koniec tego roku.

**Życzymy więc powodzenia.
Dziękuję za rozmowę.**

ŚWIAT AKTYWNOŚCI

Międzynarodowy Piknik Organizacji Pozarządowych w Oświęcimiu – Mieście Pokoju

W powiecie oświęcimskim działa obecnie ponad 300 organizacji pozarządowych, w tym ponad 160 stowarzyszeń, 25 fundacji, 80 klubów sportowych oraz ponad 20 uczniowskich klubów sportowych. To właśnie im dedykowane jest cykliczne wydarzenie współorganizowane przez Miasto Oświęcim oraz Starostwo Powiatowe w Oświęcimiu: Piknik Organizacji Pozarządowych.

Piknik Organizacji Pozarządowych stanowi przykład cennej inicjatywy, której przyświeca ważny cel: prezentacja oferty i dorobku organizacji III sektora, a przez to promowanie aktywności społecznej na gruncie lokalnym. Wydarzenie to ma charakter otwartego spotkania, uczestnictwo w nim jest bezpłatne, zarówno dla samych organizacji, jak i tych, którzy przychodzą, by poznać sektor pozarządowy. Z roku na rok w pikniku bierze udział więcej organizacji i coraz więcej osób przybywa, by zapoznać się z ich ofertą.

28 września 2013 r. na bulwarach nad Sołą odbyła się już VIII edycja Pikniku Organizacji Pozarządowych, która tym razem miała specjalny charakter, bowiem po raz pierwszy w historii inicjatywa nabrała wymiaru międzynarodowego. Partnerami przedsięwzięcia stały się miasta partnerskie Oświęcimia oraz miasta zaprzyjaźnione, z którymi od wielu lat prowadzona jest współpraca zagraniczna dotycząca m.in. wymiany młodzieży szkolnej i dorosłych w zakresie sportu, kultury, spraw społecznych.

W 2013 r. w wydarzeniu wzięło udział 90 osób z ośmiu miast z czterech krajów europejskich: Włoch, Niemiec, Francji i Ukrainy. Goście zaprezentowali działalność swoich stowarzyszeń, np.: taniec towarzyski

i współczesny oraz śpiew, taniec ludowy z epoki odrodzenia, czy malarstwo. Największą atrakcją okazał się występ grup „Sbandieratorów” (żonglerów flag) z Arezzo i z Cori (Włochy). W programie Pikniku było ponadto wiele innych atrakcji dla dzieci i dorosłych, w tym m.in.: turniej gry w boules, czy mecz piłkarski gości zagranicznych z samorządowcami. Tradycyjnie wyróżniono laureatów konkursu na najciekawsze stoisko podczas Pikniku Organizacji Pozarządowych, a także wręczone zostały nagrody Zarządu Powiatu

w Oświęcimiu w konkursie „Kalejdoskop inicjatyw” dla najlepszych przedsięwzięć realizowanych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego.

Dzięki obecności na Pikniku Organizacji Pozarządowych zagraniczni goście, często będący po raz pierwszy w Oświęcimiu i myślący o nim tylko i wyłącznie przez pryzmat istniejącego na terenie miasta byłego nazistowskiego obozu zagłady KL Auschwitz-Birkenau, mieli okazję poznać go jako ciekawy, prężnie rozwijający się ośrodek miejski. Zwiedzili Zamek Piastowski, który przypomina o ponad 800-letniej historii miasta, Synagogę i Centrum Żydowskie, świadczące o licznej społeczności żydowskiej zamieszkującej Oświęcim do 1939 r. oraz Państwowe Muzeum

Podmioty uczestniczące w Międzynarodowym Pikniku Organizacji Pozarządowych w 2013 r.

- Departament ds. Turystyki Miasta Latina (Włochy)
 - Grupa Rekonstrukcji Tańca z okresu Renesansu „Tres Lusoeres” (Cori, Włochy)
 - Klub Taneczny „Orchidea” (Sambor, Ukraina)
 - Ludowy Chór Żeński „Czerwona Kalina” (Sambor, Ukraina)
 - Malarze z Miasta Breisach am Rhein (Niemcy)
 - Miejski Dom Ludowy (Sambor, Ukraina)
 - Komitet ds. Współpracy Międzynarodowej w Ballan-Mire (Francja)
 - Przedstawiciele Departamentu ds. Współpracy Międzynarodowej Miasta Kerpen (Niemcy)
 - Sbandiatori delle Contrade Storici (Cori, Włochy)
 - Sbandiatori di Arezzo (Arezzo, Włochy)
 - Sbandiatori Leone Rampante di Cori (Cori, Włochy)
 - Stowarzyszenie Artystów „La Mimosa” (Cisterna di Latina, Włochy)
- oraz
- Beskidzki Związek Pszczelarzy „BARTNIK” Bielsko-Biała – Koło Pszczelarzy w Oświęcimiu
 - Chełmeckie Stowarzyszenie Trzeźwości „Klub Paprotnik”
 - Federacja Konsumentów – Oddział w Brzeszczach
 - Fundacja Edukacyjne Centrum Żydowskie w Oświęcimiu
 - Fundacja im. Brata Alberta Warsztat Terapii Zajęciowej w Chełmku
 - Fundacja Mała Orkiestra Wielkiej Pomocy
 - Fundacja Pomnik – Hospicjum Miastu Oświęcim
 - Fundacja Pomocy Społecznej w Brzeszczach
 - Hufiec Pracy OHP – Oświęcim
 - Kępcie Stowarzyszenie Społeczne „Kultura Wesola”
 - Klub Seniora „Wrzos” ze wsi Malec
 - Lokalna Grupa Działania „Dolina Karpia”
 - Lokalna Grupa Działania „Dolina Soły”
 - Lokalna Grupa Rybacka „Dorzecze Soły i Wieprzówki”
 - Maltańska Służba Medyczna
 - Miejskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Oświęcimiu
 - Młodzieżowy Dom Kultury w Oświęcimiu
 - OCK Klub Filatelistów i Numizmatyków
 - Oświęcimski Klub Rowerowy „Passion Bike”
 - Oświęcimskie Stowarzyszenie Miłośników Bezpiecznej Motoryzacji
 - OTOZ „Animals” – Oddział Oświęcim
 - Polski Związek Niewidomych – Koło Terenowe w Kętach
 - Polskie Stowarzyszenie Diabetyków, Koło Nr 1 w Oświęcimiu
 - Regionalne Stowarzyszenie Twórców Kultury „Grupa na Zamku” w Oświęcimiu
 - Stowarzyszenie „Bratnich Serc” dla Ludzi Chorych
 - Stowarzyszenie – Grupa Teatralna „Czwarta Ściana”
 - Stowarzyszenie „Szansa” w Oświęcimiu
 - Stowarzyszenie „Pokolenia” w Oświęcimiu
 - Stowarzyszenie „Rodzina Kolpinga” w Oświęcimiu
 - Stowarzyszenie Amazonek z Brzeszcz
 - Stowarzyszenie Artyści Doliny Karpia „ART DO KA”
 - Stowarzyszenie Byłych Wychowanków i Wychowanek Salezjańskich Inspektorii Krakowskiej
 - Stowarzyszenie dla Dzieci Niepełnosprawnych „Promyk”
 - Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych w Osieku
 - Stowarzyszenie Lokalnej Salezjańskiej Organizacji Sportowej RP Zasole
 - Stowarzyszenie Miłośników Zabytków i Historii Ziemi Oświęcimskiej
 - Stowarzyszenie na Rzecz Współpracy z Zagranicą przy Miejskim Gimnazjum Nr 2 w Oświęcimiu
 - Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Razem”
 - Stowarzyszenie Przyjaciół Państwowej Szkoły Muzycznej I Stopnia im. Karola Szymanowskiego w Oświęcimiu
 - Towarzystwo Miłośników Kęt
 - Towarzystwo na rzecz Ziemi
 - Towarzystwo Turystyki Rowerowej „Cyklista”
 - Uczniowski Klub Sportowy „Setbol” w Oświęcimiu
 - Zrzeszenie Ludzi z Gór
 - Związek Podhalan – Oddział w Oświęcimiu
 - Związek Żołnierzy WP – Zarząd Koła nr 7 w Oświęcimiu

Auschwitz-Birkenau, zgłębiając tragiczną historię pierwszej połowy XX w. Goście mieli również okazję zapoznać się z działalnością licznych na terenie miasta Oświęcim instytucji prowadzących szeroko pojętą edukację pokojową, tj. Młodzieżowego Domu Spotkań Młodzieży, Centrum Dialogu i Modlitwy, Centrum Żydowskiego, Miejskiej Biblioteki Publicznej oraz Oświęcimskiego Centrum Kultury.

Międzynarodowy Piknik Organizacji Pozarządowych potwierdził, że tego typu spotkania są podstawą do zaznajomienia się z kulturą, zwyczajami i tradycjami innych krajów, wzajemnego poznania się. Bezpośrednie kontakty mieszkańców tworzą bowiem realną perspektywę nawiązania trwałych więzi i przyjaźni oraz umocnienia tych już istniejących. Dzięki możliwości wymiany doświadczeń między organizacjami uczestniczącymi w Pikniku wzmocniły się relacje łączące Oświęcim i miasta partnerskie. Mieszkańcy Oświęcimia mogli przekonać się o tym, że oferta ich stowarzyszeń odbierana jest pozytywnie nie tylko na arenie lokalnej, ale również międzynarodowej. Nie pozostało to bez wpływu na aktywizację lokalnej społeczności i większą chęć do prowadzenia współpracy międzynarodowej w ramach organizacji pozarządowych.

Organizatorzy VIII Pikniku Organizacji Pozarządowych ocenili, że główne cele międzynarodowego spotkania, tj. integracja społeczeństw poprzez nawiązanie nowych, interesujących kontaktów, stworzenie możliwości przyszłościowej współpracy organizacji mającej na celu wymianę doświadczeń w danej dziedzinie artystycznej, kulturowej czy sportowej, zostały osiągnięte, a dzięki realizacji tego przedsięwzięcia Oświęcim w większym stopniu będzie w świetle identyfikowany jako miasto spotkań międzynarodowych i ośrodek integrujący przedstawicieli różnych narodów. W związku z powodzeniem inicjatywy, będzie ona kontynuowana w tym właśnie kształcie, z udziałem zagranicznych gości, w kolejnych latach.

Rozmowa z Markiem Tarnowskim

Naczelnikiem Wydziału Promocji Miasta Oświęcim

Proszę o kilka słów na temat genezy imprezy pn. Piknik Organizacji Pozarządowych w Oświęcimiu. Czy od początku zakładano cykliczny jej charakter?

Marek Tarnowski: Impreza została zapoczątkowana w roku 2006 na wniosek organizacji z terenu Ziemi Oświęcimskiej. Inicjatywa spotkała się z pozytywnym odzewem władz lokalnych, zdających sobie sprawę z tego, że NGO działają w różnych obszarach życia społecznego, partycypują w realizacji usług publicznych, a ich wielką zaletą jest bezpośredni kontakt ze środowiskiem lokalnym, w efekcie czego znają one dobrze potrzeby społeczeństwa. Ponieważ to pierwsze przedsięwzięcie cieszyło się dużym zainteresowaniem wśród organizacji oraz samych odwiedzających, stwierdzono, że będzie ono miało charakter cykliczny. Piknik Organizacji Pozarządowych jest obecnie organizowany w Oświęcimiu po raz dziewiąty. W tym roku miał już po raz drugi charakter

międzynarodowy. W roku 2013 pierwszy raz odbył się na terenie Starego Miasta w Oświęcimiu. W tym roku impreza miała miejsce również na Starym Mieście, jednak w innej jego części, na nowo wyremontowanym Rynku Głównym. Przedsięwzięcie z roku na rok cieszy się coraz większym zainteresowaniem wśród mieszkańców miasta i powiatu.

Skąd pomysł na umiędzynarodowienie tego wydarzenia?

M.T.: Pomysł na to, aby Piknik stał się międzynarodowym świętem organizacji pozarządowych narodził się w toku współpracy Miasta Oświęcim z miastami partnerskimi oraz zaprzyjaźnionymi. Mamy kilkoro zagranicznych partnerów, z którymi ściśle współpracujemy, a oświęcimskie organizacje pozarządowe utrzymują kontakty z tamtejszymi organizacjami

III sektora, dlatego doszliśmy do wniosku, że Piknik będzie także dobrą okazją do promocji współpracy międzynarodowej naszych stowarzyszeń i organizacji z miast partnerskich z Ukrainy, Niemiec, Włoch i Francji.

W jaki sposób impreza jest promowana w kraju i za granicą? Jak wygląda proces rekrutacji uczestników pikniku z zagranicy?

M.T.: Impreza w kraju promowana jest za pośrednictwem lokalnych mediów, stron internetowych www.ngo.pl, www.um.oswiecim.pl, www.ngo.oswiecim.pl, <http://powiat.oswiecim.pl>, na profilu w portalu społecznościowym Facebook (utworzone wydarzenie), poprzez reklamę mobilną, rozwieszenie plakatów reklamowych w mieście oraz jednostkach miejskich i powiatowych, a także przez rozdanie organizacjom pozarządowym plakatów promocyjnych. Promocja imprezy za granicą zależy od konwencji przyjętej przez naszych zagranicznych partnerów.

Co się tyczy rekrutacji, udział w Pikniku mogą wziąć organizacje pozarządowe z powiatu oświęcimskiego, które wcześniej zgłoszą chęć udziału w imprezie. Nie wykluczamy tutaj żadnej organizacji. Wybór organizacji zagranicznych zostawiamy natomiast po stronie miast partnerskich.

Jakie można wymienić wymierne korzyści współpracy samorządu Miasta i Powiatu Oświęcimskiego z zagranicznymi NGO w ramach Pikniku i efekty tej współpracy z punktu widzenia samego Miasta, jak i jego mieszkańców?

M.T.: Korzyści, jakie odnosimy w związku z realizacją przedsięwzięcia z punktu widzenia współpracy zagranicznej to przede wszystkim jej zacieśnienie, nawiązywanie nowych kontaktów, nie tylko tych oficjalnych, ale także koleżeńskich pomiędzy po-

szczególnymi mieszkańcami naszych miast. Dzięki współpracy zagranicznej organizacji pozarządowych mogą się one wzajemnie od siebie uczyć, przekazywać sobie dobre praktyki, a także pomagać. Dzięki obecności naszych zagranicznych partnerów na Pikniku Organizacji Pozarządowych mieszkańcy miasta oraz powiatu mogą lepiej zgłębić kulturę i zwyczaje naszych partnerów, mogą poznać wiele ciekawostek dotyczących miast partnerskich, zobaczyć to, co nas łączy oraz to, co nas od siebie różni, ale nie dzieli. Tak samo nasi goście mogą lepiej poznać kulturę i zwyczaje polskie, mogą zapoznać się z zabytkami i historią naszego miasta. Dzięki temu możemy przedstawić Oświęcim jako miasto atrakcyjne, z bogatą historią, pełne ciekawych wydarzeń rozrywkowych i kulturalnych oraz złamać stereotyp myślenia, który kojarzy Oświęcim jedynie z miejscem pamięci KL Auschwitz.

Dziękuję za rozmowę i życzę owocnej realizacji kolejnych edycji Międzynarodowego Pikniku Organizacji Pozarządowych.

It's EUR life!

„Wszystko co dobre szybko się kończy. Pozostało tylko rozmyślać, jakie znaczenie dla naszych uczniów będzie miało za kilka lat to, czego doświadczyli w Polsce – nowe przyjaźnie, bezinteresowność goszczącego nas kraju, uczestnictwo w życiu tutejszej społeczności, wszystkie otrzymane podarunki? W edukacji jak w życiu, przekraczanie granic i zdobywanie wiedzy oraz nowych doświadczeń może nieść ze sobą ryzyko, ale kto nie ryzykuje, nie ma nic do opowiedzenia. Jeśli więc dostajesz szansę, wykorzystaj ją” – w ten sposób podsumowała swe wspomnienia z wizyty w Zespole Szkół Nr 1 w Bieczu Mary Richardson, dyrektor irlandzkiej szkoły Holy Family National School w Tubbercurry, jednej z czterech szkół partnerskich biorących udział w projekcie pn. „It's EUR life!”, w ramach Programu Comenius, których przedstawiciele gościli w Bieczu w dniach 10-14 marca 2010 r. Delegacje szkół partnerskich z Irlandii, Hiszpanii, Francji i Niemiec były reprezentowane przez czternastu przedstawicieli kadry kierowniczej i dydaktycznej.

W ramach wizyty nauczyciele z zaprzyjaźnionych szkół mieli okazję zapoznać się z funkcjonowaniem Zespołu Szkół Nr 1 w Bieczu, a także z systemem edukacji w Polsce. Goście spotkali się z kadrą pedagogiczną szkoły oraz władzami Miasta Bieczę i Powiatu Gorlickiego. Uczestniczyli również w zajęciach lekcyjnych z młodzieżą, w warsztatach i spotkaniach panelowych. Spotkanie było okazją do wymiany uwag i spostrzeżeń dotyczących systemów oświaty w krajach pochodzenia szkół partnerskich.

Delegacje z zagranicy mogły również zapoznać się z kulturą i środowiskiem lokalnym ziemi bieckiej oraz regionu Małopolski. Wizycie towarzyszył bowiem bogaty program artystyczny, wystawa rękodzieła uczniów i nauczycieli, wycieczka krajoznawcza, w tym zwiedzenie zabytków Bieczę i Krakowa oraz wizyta w Kopalni Soli w Wieliczce. W efekcie, organizacja i przebieg tej wizyty uzyskały wysoką ocenę przedstawicieli krajów partnerskich biorących udział w projekcie.

Kilka miesięcy wcześniej, w listopadzie 2009 r. delegacja z Zespołu Szkół Nr 1 w Bieczu, wraz z przedstawicielami pozostałych szkół partnerskich, gościła w szkole w Tubbercurry w Irlandii, a później, jesienią 2010 r., w Colegio Público „Apolinar García Hevia” w Aviles w Hiszpanii. Piąta wizyta studyjna miała miejsce w maju 2011 r. w Ecole Elementaire Jules Valles we francuskiej miejscowości Blanc Mesnil, a ostatnia w Niemczech w Volksschule Fischach-Langenneufnach. Wizyty studyjne pozwoliły, obok kontaktów na płaszczyźnie zawodowej, nawiązać nowe przyjaźnie i pogłębić poczucie tożsamości europejskiej zarówno wśród uczniów jak i nauczycieli. Jednym z ich rezultatów było bez wątpienia wzmocnienie poczucia identyfikacji z Unią Europejską.

Wizyty partnerskie, choć niezwykle istotne, były tylko jednym z wielu elementów zaplanowanych w ramach projektu. Całemu przedsięwzięciu przyswiecało hasło: „Zdrowe ciało, zdrowy umysł – zdrowa szkoła” (ang. „*Healthy body, healthy mind – healthy school*”). Wszystkie działania projektu zorientowane były na ucznia i miały za zadanie pokazać korelację pomiędzy takimi dziedzinami życia jak aktywność fizyczna i muzyczna, odżywianie oraz zachowania akceptowane społecznie. Jednocześnie uczniowie mogli zaprezentować swoją szkołę, miasto, region i kraj kolegom ze szkół partnerskich i stać się ambasadorami swoich lokalnych środowisk. W tym celu uczniowie i nauczyciele ZS Nr 1 w Bieczu przekazali do każdej ze szkół partnerskich tzw. pudełko z niespodzianką (ang. *surprise box*), w którym umieścili materiały i podarunki promujące szkołę oraz środowisko

lokalne. W zamian otrzymali analogiczne przesyłki z niespodziankami z czterech zaprzyjaźnionych szkół europejskich. Każdy partner zdecydował się na określoną maskotkę reprezentującą dany kraj, która została wysłana w podróż po Europie, dokumentowaną w specjalnym dzienniczku. Maskotki dostarczyły nieocenionych informacji na temat wycieczek szkolnych, świąt, życia rodzinnego, imprez kulturalnych i sportowych, ale przede wszystkim o dniu codziennym uczniów. Przybycie maskotek i skrzyń z niespodziankami było zawsze traktowane jako wielkie wydarzenie i wzbudzało nieskrywaną sensację wśród młodzieży.

W ramach projektu nauczyciele i uczniowie szkół partnerskich metodą „burzy mózgów” starali się wspólnie wypracować definicję i podać przykłady społecznie akceptowalnych zachowań. W ten sposób młodzież sama decydowała, co jest w codziennym zachowaniu dopuszczalne, a co nie. Omówiono ogólne manery i kod postępowania, a także inne zagadnienia, takie jak dyskryminacja ze względu na kulturę, płeć czy wyznanie. Owocem tych dyskusji była książka zawierająca opowiadania w pięciu językach oraz prace plastyczne dzieci. Nad przygotowaniem publikacji wspólnie pracowali uczestnicy projektu z pięciu krajów. Uczniowie samodzielnie stworzyli slogany, grafikę oraz tekst. Książka została wydrukowana w twardej oprawie i jest dla uczniów świetnym podręcznikiem *savoir-vivre*.

Autorzy projektu chcieli również promować wśród młodzieży zdrową dietę i podzielić się z zagranicznymi partnerami rodzimymi przykładami

**Szkoły partnerskie w ramach projektu It's EUR Life!
Comenius Partnerskie Projekty Szkół:**

- Zespół Szkół Nr 1 w Bieczu
- Holy Family National School (Tubbercurry, Irlandia)
- Colegio Público „Apolinar García Hevia” (Aviles, Hiszpania)
- Volksschule Fischach-Langenneufnach (Fischach, Niemcy)
- Ecole élémentaire Jules vallès (Le Blanc-Mesnil, Francja)

zdrowych nawyków żywieniowych. Wspólnie z dziećmi zorganizowano lekcje gotowania prostych i zdrowych posiłków, wybrano z nich te, które są typowe dla danego regionu i kraju, a następnie wymieniono się przepisami kulinarnymi z każdym z partnerów. Na tej podstawie stworzono „Kalendarz Kulinaryny It's EUR Life!”. Książka ta zawiera przepisy oraz zdjęcia regionalnych potraw pochodzących z pięciu krajów partnerskich, a także dwóch potraw europejskich. Niektóre z pomysłów zawartych w książce zostały wykorzystane na corocznych akademiach i spotkaniach dla uczniów oraz rodziców w Bieczu. Zebrani mieli okazję spróbować zdrowych potraw przygotowanych na podstawie regionalnych przepisów otrzymanych od partnerów europejskich.

Osnową ostatniej części projektu było zagadnienie aktywności fizycznej dzieci. Zbadano poziom aktywności uczestników projektu z wszystkich szkół partnerskich. Ponadto każdy partner wybrał lokalne, tradycyjne tańce i gry sportowe, które następnie zostały nagrane na płytach DVD wraz z odpowiednim instruktażem. Odbył się także pokaz tańców z krajów partnerskich wraz z prezentacją Power Point o ich historii i pochodzeniu.

Wydawnictwa książkowe i multimedialne powstałe w ramach projektu są obecnie wykorzystywane na zajęciach lekcyjnych (m.in. na lekcjach j. angielskiego, j. niemieckiego i francuskiego), służą jako materiał do dyskusji na zajęciach z wiedzy o społeczeństwie, geografii i historii. Stworzenie broszury informacyjnej o szkole i Małopolsce w czterech językach (polskim, angielskim, niemieckim, francuskim) przyczyniło się również do promocji regionu. W ramach projektu powstała także strona internetowa „www.itseurlife.com” oraz Kąciki Comeniusa w trzech budynkach ZS Nr 1 w Bieczu.

Wszyscy partnerzy zgodnie stwierdzili, że projekt „It's EUR life!” był wielkim sukcesem i poszerzył europejskie horyzonty jego uczestników. Warto podkreślić, że wyjazdy bieckich nauczycieli zaowocowały współpracą na szczeblu międzyszkolnym. Powstałe podczas projektu materiały (kalendarz kulinaryny, pamiętnik, nagrania internetowe, płyty CD i DVD, scenariusze lekcji, broszury informacyjne) znalazły swoich odbiorców w innych szkołach, a także wśród

rodziców. Dla biorących udział w projekcie duże znaczenie miał wgląd w codzienność szkół partnerskich, co dało okazję do dyskusji i skłoniło polskich partnerów do przemyśleń i zmian w strukturze organizacyjnej szkoły. ZS nr 1 zorganizowała wspólne seminarium i prezentację multimedialną dorobku Comeniusa dla uczniów i nauczycieli innych lokalnych szkół, w której uczestniczyli ponadto goszczący wówczas w Bieczu nauczyciele i uczniowie szkoły ze Słowacji (Svidnik). Przedsięwzięciem udało się zainteresować pozaszkolne środowiska społeczne.

Wydarzenia, które miały miejsce w ramach projektu „It's EUR life!” są przykładem cennej międzynarodowej inicjatywy oświatowej, mającej na celu wzmocnienie europejskiego wymiaru edukacji szkolnej, opracowanie innowacyjnych metod nauczania i materiałów dydaktycznych, a przez to podniesienie jakości edukacji i efektywności funkcjonowania szkoły. Poprzez projekt Comeniusa w Bieczu zapoczątkowano dialog międzykulturowy, który jest obecnie kontynuowany na szczeblu szkolnym i prywatnym. Planowana jest wymiana uczniów pomiędzy szkołami, trwa wymiana materiałów edukacyjnych. Wkrótce po zakończeniu projektu w Bieczu ponownie gościła delegacja irlandzkiej szkoły z Tubbercurry. Projekt bez wątpienia wyzwolił w nauczycielach i uczniach nową kreatywność, a ZS Nr 1 w Bieczu postrzegany jest obecnie jako lider programów europejskich nie tylko w samej gminie, ale i całym Powiecie Gorlickim.

Zjednoczona Orawa w Zjednoczonej Europie

Orawskie Centrum Kultury w Jabłonce powstało w efekcie polsko-słowackiej kooperacji jako jeden z dwóch, obok zmodernizowanego Domu Kultury w Trstenu, elementów infrastruktury kulturalnej regionu.

Orawa to region w Europie Środkowej w dorzeczu rzeki Orawy o ciekawej historii i bogatej, odrębnej kulturze. Do Polski należy północno-wschodnia część krainy, a pozostała, przeważająca, część Orawy znajduje się obecnie w granicach Słowacji. Polska Orawa liczy 14 miejscowości, w tym 7 wsi należących do obszaru Gminy Jabłonka. Bezpośrednie sąsiedztwo, brak większej bariery językowej, potencjał naturalny i kulturowy regionu Orawy to najważniejsze czynniki wpływające na rozwój współpracy transgranicznej między Gminą Jabłonka a słowackim Miastem Trstena, której owoce obserwować możemy od ponad dekady. Czynnikiem sprzyjającym realizacji formalnej współpracy między samorządami są przede wszystkim codzienne sąsiedzkie kontakty mieszkańców gminy Jabłonka i Trstena oraz fakt, że członkostwo Polski i Słowacji w Unii Europejskiej wiąże się z nowymi możliwościami rozwoju dla wspólnot lokalnych. Niebagatelne znaczenie ma też to, że w obszarze Górnej Orawy, po obu stronach granicy, znajduje się kilka stowarzyszeń i zespołów ludowych, które zajmują się rozpowszechnianiem dorobku, kultury i folkloru tego regionu. Dzięki temu mamy tu od wielu lat do czynienia z licznymi wspólnymi, polsko-słowackimi inicjatywami przede wszystkim w postaci różnego typu wydarzeń kulturalnych, których celem jest promocja unikalnego dziedzictwa kulturowego

regionu. Są to np. festiwale rzemiosła ludowego, towarzyszące im pokazy sztuki kulinarnej i degustacje potraw tradycyjnej kuchni orawskiej, wystawy twórców ludowych i artystów regionalnych.

Z formalnego punktu widzenia wspólne działania Gminy Jabłonka i Miasta Trstena zapoczątkowało porozumienie o współpracy regionalnej ze stycznia 2002 r., którego efektem były m.in. dwa projekty partnerskie w ramach programu Interreg IIIA Polska-Słowacja 2004-2006. Dzięki ich realizacji możliwa była budowa kanalizacji sanitarnej we wsi Lipnica Mała oraz rewitalizacja chronionego obszaru Górnej Orawy w słowacko-polskim paśmie przygranicznym.

Kamieniem milowym na drodze rozwoju współpracy transgranicznej między obu samorządami były dwie umowy podpisane w sierpniu 2008 r.: o powołaniu wspólnych komisji partnerskich Miasta Trstena i Gminy Jabłonka oraz o wspólnej realizacji projektów przygranicznych. W ich bezpośrednim rezultacie w ramach Programu Europejskiej Współpracy Terytorialnej Polska-Słowacja 2007-2013 przygotowano i zrealizowano dwa wspólne projekty: „Poprawa czystości rzek regionu Orawy – Czarna Orawa, Orawa, Oravica i Jeziora Orawskiego” oraz projekt pt. „Centrum Kultury Górnej Orawy”, dzięki któremu w Jabłonce wybudowano wspomniane już na wstępie Orawskie Centrum Kultury.

„Nie ma rozwoju, postępu bez kultury, bez dziedzictwa. To jest nasze posłannictwo, obowiązek kultywować tradycję. (...) rozpoczynamy wielkie dzieło dla następnych pokoleń, oddając niejako pokłon naszym przodkom”.

Antoni Karlak, Wójt Gminy Jabłonka

Centrum Kultury Górnej Orawy jest z jednej strony efektem wcześniejszej, wieloletniej i bardzo bliskiej współpracy Jabłonki z miastem Trstena na Słowacji, a z drugiej odpowiedzią na widoczną po obu stronach granicy potrzebę podjęcia zintensyfikowanych działań na rzecz zachowania regionalnego dziedzictwa kulturowego. Dziedzictwo kulturowe jest bowiem słusznie postrzegane przez obu partnerów jako ten element zastanej rzeczywistości społecznej, który w istotny sposób wpłynąć może na rozwój społeczny i gospodarczy regionu przygranicznego, w tym także na podniesienie atrakcyjności turystycznej obszaru.

Nowo oddany do użytku obiekt Centrum Kultury w Jabłonce to m.in. wielofunkcyjna, klimatyzowana, wyposażona w profesjonalne nagłośnienie, oświetlenie oraz sprzęt multimedialny sala

widowiskowo-konferencyjna mogąca zmieścić około 350 osób oraz przestronny, wysoki na 4 metry hol, w którym organizowane są wystawy, spotkania i wernisaże. Poza budową ośrodka kultury w Jabłonce, w ramach partnerskiego projektu zmodernizowano istniejący już Dom Kultury w Trstenu, który obecnie wraz z przyległym do niego kinem (uznanym jako jedno z pięciu najpiękniejszych obiektów kinowych w Słowacji), służy do organizacji wspólnych słowacko-polskich wydarzeń kulturalnych oraz stanowi kompleks, w którym mieszkańcy miasta mogą rozwijać swe pasje i zainteresowania. Obie instytucje wspólnie tworzą Centrum Kultury Górnej Orawy, gdzie aktualnie skupia się życie kulturalne mieszkańców, turystów, oraz w ramach którego prowadzone są szeroko zakrojone działania na rzecz promocji dziedzictwa kulturalnego i przyrodniczego regionu Orawy. Należy stwierdzić, że w praktyce współpraca między Orawskim Centrum Kultury w Jabłonce a Domem Kultury w Trstenu przebiega bardzo dobrze. Obie instytucje wzajemnie promują organizowane przez siebie wydarzenia. Cały czas prowadzona jest wymiana kulturalna, zarówno zespołów folklorystycznych, młodzieży, jak i artystów – ludowych i profesjonalnych.

Centrum Kultury Górnej Orawy dysponuje również salami warsztatowymi dla dzieci i młodzieży. W opinii przedstawicieli Urzędu Gminy Jabłonka to właśnie umożliwienie kontaktów polskiej i słowackiej młodzieży poprzez spotkania na scenie, boisku i podczas zabawy, które sprawia, że młodzi ludzie uczą się ze sobą komunikować, jest największą wartością całego przedsięwzięcia. Dla władzy gminy widocznym efektem działalności Orawskiego Centrum Kultury, jest także to, że dzięki unowocześnieniu infrastruktury obecnie więcej ludzi uczestniczy w organizowanych wystawach, koncertach, uroczystościach, a artyści różnych rzemiosł z terenu Orawy mają teraz swoje miejsce spotkań, co jest skrzętnie przez nich wykorzystywane.

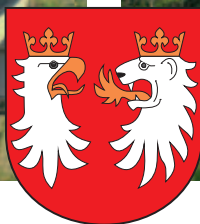
Wśród najważniejszych imprez cyklicznych organizowanych pod auspicjami Orawskiego Centrum Kultury w Jabłonce, w których udział biorą mieszkańcy regionu z obu stron granicy polsko-słowackiej, wymienić należy: Przegląd Orkiestr Dętych na Orawie, Kiermasz Twórczości Orawskiej, udział licznych zespołów słowackich w Orawskim Lecie czy Orawskim Kolędowaniu.

Niebagatelne znaczenie ma fakt, że dzięki budowie Centrum Kultury Górnej Orawy została stworzona baza do dalszej współpracy obu samorządów. W oparciu o infrastrukturę Centrum w 2010 r. Gmina Jabłonka wraz z Miastem Trstena zrealizowały partnerski projekt pt. „Wspólny Rozwój Kultury i Sportu na Orawie 2010”, współfinansowany w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013. Przedsięwzięcie to umożliwiło prezentację dorobku zespołów folklorystycznych regionu Orawy, rywalizację drużyn sportowych, zarówno polskich jak i słowackich, oraz integrację mieszkańców regionu podczas imprezy plenerowej poświęconej osobie Papieża-Polaka, Jana Pawła II. Wspomniany projekt był kontynuowany w latach 2011-2012, towarzyszyły mu takie wydarzenia, jak m.in. impreza plenerowa pt. „Na Orawie bywom – Małolipnickie Grzybobranie”, widowisko teatralne, występy zespołów dziecięcych oraz warsztaty taneczne, plastyczne i rękodzielnicze w Orawskim Centrum Kultury, których zwieńczeniem była wystawa „Boże Narodzenie na Orawie”. W podobnym duchu utrzymany był również projekt pt. „Poznajmy

się lepiej na Orawie, integracja przez kulturę i sport”, realizowany w 2013 r. przez Gminę Jabłonka, Miasto Trstena oraz Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Koło w Jabłonce. W jego ramach odbył się Kiermasz Sztuki Orawskiej oraz Przegląd obyczajów bożonarodzeniowych. Efektem współpracy obu samorządów jest także wielofunkcyjne boisko sportowe dla dzieci w Jabłonki i Trsteny przy Szkole Podstawowej w Jabłonce Borach, którego budowa współfinansowana była ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013.

Mówiąc o współpracy transgranicznej samorządów Jabłonki i Trsteny w oparciu o wspólnie powołane Centrum Kultury Górnej Orawy, nie wolno zapomnieć o I Światowym Zjeździe Orawian. Było to duże wydarzenie o zasięgu międzynarodowym, mające na celu nie tylko „integrację Orawian, tych żyjących na Orawie i rozrzuconych po całym świecie”, „ugruntowanie orawskiej tożsamości, opartej na głębokiej katolickiej wierze, tradycji i przywiązaniu do orawskich zwyczajów”, ale także promocję regionu. W programie Zjazdu znalazły się m.in. konferencja pn. „Orawa Bliżej Świata – Świat Bliżej Orawy”, koncert połączonych orkiestr dętych, I Kiermasz Sztuki na Orawie, koncert „Orawscy artyści dla Orawy”, widowisko muzyczno-teatralne pt. „Co mnie tak dierzy przy Tobie, Orawo”, turniej piłki nożnej, a także warsztaty etnograficzne i wspólne biesiadowanie.

Polsko-słowacki system bezpieczeństwa w obszarze przygranicznym

Monitoring24.powiatgorlicki.pl to witryna internetowa, za pośrednictwem której można obserwować m.in. obraz z trzynastu kamer w rejonie przygranicznym na terenie Powiatu Gorlickiego i Kraju Preszowskiego oraz stan wód na głównych rzekach powiatu gorlickiego.

Strona zawiera aktualizowany na bieżąco przekaz z kamer z Klimkówki, Ropy, Sękowej, Uścia Gorlickiego i Wysowej Zdroju po stronie polskiej oraz z Becherova, Klusova, Kurova, Michalova, Nižnej Polianki, Obrucnego, Smilnego i Sverzovego po stronie słowackiej. Za pośrednictwem witryny, dzięki specjalnej mapie, za pomocą wskaźników i wykresów w dziale „Monitoring powodziowy” można ponadto obserwować stan wód na rzekach: Biała, Ropa, Sękówka w miejscowościach: Jankowa, Ropa, Łosie, Ropica Górna i Gorlice. Możliwe jest także śledzenie sytuacji hydrologicznej na zbiorniku wodnym w Klimkówce. W portalu „monitoring24.powiatgorlicki.pl” znajduje się również dział pn. „Komunikaty i ostrzeżenia”, gdzie dostępne są aktualne informacje Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Gorlicach oraz bieżące ostrzeżenia meteorologiczne i komunikaty na temat stopnia zanieczyszczenia powietrza. Co warto podkreślić, z witryny można dowiedzieć się nie tylko jaka jest pogoda, stan dróg i natężenie ruchu w obszarze przygranicznym, ale również zasięgając informacji na temat atrakcji turystycznych w regionie, czy planowanych imprez i innych ciekawych wydarzeń na terenie powiatu.

Strona „www.monitoring24.powiatgorlicki.pl” jest jednym z owoców projektu pn. „Budowa systemu monitoringu bezpieczeństwa drogowego i środowiskowego w turystycznym obszarze nadgranicznym Powiatu Gorlickiego i Kraju Preszowskiego”, realizowanego przez Powiat Gorlicki i Kraj Preszowski,

„Równoległe do rozwoju sieci drogowej powinny rozwijać się także systemy bezpieczeństwa i informacji. Dlatego Powiat Gorlicki i Kraj Preszowski podjęły decyzję o budowie systemu monitoringu wizyjnego, który ma być zlokalizowany na głównych ciągach drogowych i rzekach po obu stronach granicy. Niezwykle ważnym elementem projektu będzie stały nadzór stanu wód, co pozwoli na szybką reakcję w stanach powodziowych. (...) Projekt będzie pierwszym krokiem do stworzenia lokalnego systemu osłony przeciwpowodziowej kompatybilnego z systemem wczesnego ostrzegania, informowania i alarmowania mieszkańców o zagrożeniu powodziowym i innych niebezpieczeństwach”.

Mirosław Wędrychowicz, Starosta Gorlicki

dzięki dofinansowaniu z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i budżetu państwa.

– „Chcemy przede wszystkim usprawnić system zarządzania kryzysowego i stworzyć skuteczną sieć ostrzegania w skali powiatu. Aby rzetelnie przekazać informacje o zagrożeniach np. powodzią, musimy mieć realne dane. Jednym z elementów systemu bezpieczeństwa i ochrony ludności jest nowoczesny system monitorowania, prognozowania elementów środowiska naturalnego i ostrzegania, a także przekazywania informacji na użytek organów decyzyjnych i służb ratowniczych oraz społeczeństwa” – tak w lutym 2013 r. Starosta Gorlicki Mirosław Wędrychowicz mówił o tym, rozpoczynającym się wówczas, wspólnym

przedsięwzięciu obu samorządów. W efekcie podjętej współpracy powstał trwały system bezpieczeństwa oparty na wymianie danych, wspólnym planowaniu działań w zakresie bezpieczeństwa oraz wspólnych szkoleniach operacyjnych. System ten jest kompatybilny po obu stronach granicy – każdy z partnerów posiada dostęp do pełnego przekazu cyfrowego z terenów obu jednostek samorządowych, jak i dostęp do informacji o działaniach operacyjnych prowadzonych przez policję i straż pożarną.

System wczesnego ostrzegania przed powodzią opiera się na innowacyjnych urządzeniach, takich jak stacje monitoringu wizyjnego dróg oraz stacje monitoringu wód, stacje serwerowe z oprogramowaniem oraz kamery monitoringu wizyjnego (dla powiatu gorlickiego zostało zakupionych pięć stacji monitoringu wizyjnego dróg oraz pięć stacji monitoringu wód, Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w Gorlicach otrzymało stację serwerową z oprogramowaniem, dla Komendy Powiatowej Policji w Gorlicach oraz Komendy Państwowej Straży Pożarnej w Gorlicach zakupiono dwie kamery monitoringu wizyjnego). Monitoring wizyjny zlokalizowany jest na głównych ciągach drogowych i rzekach po obu stronach granicy. Jest on uzupełniony kamerami mobilnymi. Obraz z kamer dostarczany jest obecnie do Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Gorlicach, policji, straży pożarnej oraz do Zarządu Utrzymania Dróg Kraju Preszowskiego. Stały nadzór

pozwala na szybką reakcję służb specjalistycznych i ratunkowych w razie wypadków drogowych, zwiększonego natężenia ruchu lub zagrożeń ekologicznych. Poprzez utworzenie skutecznej sieci ostrzegania w regionie przygranicznym zapewniono wzrost efektywności systemu zarządzania kryzysowego.

Dzięki temu, że powstała w ramach całego przedsięwzięcia witryna internetowa „monitoring24.powiatgorlicki.pl” porusza szerokie spektrum zagadnień: poza aspektem bezpieczeństwa drogowego i środowiskowego, także m.in. problematykę wspólnej oferty turystycznej obu samorządów, czy integracji społeczności lokalnych, wpływa pozytywnie na niwelację barier w kontaktach przygranicznych, rozwijanie współpracy międzynarodowej na poziomie lokalnym oraz rozwój turystyki. W efekcie na terenie partnerskich samorządów należy się spodziewać otwarcia nowych obszarów aktywności gospodarczej, m.in. w przemyśle czasu wolnego, co z kolei z pewnością nie pozostanie bez pozytywnego wpływu na lokalny rynek pracy.

„Musimy podejmować takie działania i pisać podobne projekty, abyśmy mogli żyć i czuć się bezpieczniej. Informacje, które będziemy pozyskiwać dzięki temu zadaniu są ważne nie tylko dla mieszkańców, ale także dla turystów odwiedzających nasze tereny. Cieszymy się, iż projekt ten realizujemy z naszym słowackim partnerem. Odnieśliśmy już razem wiele sukcesów i liczymy na to, że przed nami są kolejne.”

Mirosław Wędrychowicz, Starosta Gorlicki

Na koniec warto jeszcze wspomnieć, że współpraca Powiatu Gorlickiego z samorządami słowackimi nie ogranicza się bynajmniej do zagadnień bezpieczeństwa. Powiat Gorlicki wspólnie z Jasielskim i Bardejowskim ma na swym koncie także przedsięwzięcie, którego głównym celem było wytworzenie spójnej infrastruktury drogowej na obszarze tych samorządów.

Dziecko w systemie pomocy społecznej w Polsce, Niemczech i na Ukrainie

24 maja 2013 r. w Olkuszu odbyła się międzynarodowa konferencja pt. „Dziecko w systemie pomocy społecznej w Polsce, Niemczech i na Ukrainie”. Spotkanie zorganizowane zostało z inicjatywy Starostwa Powiatowego w Olkuszu, we współpracy z powiatami partnerskimi z Niemiec (Powiat Kyffhauser) oraz Ukrainy (Powiat Kałuski), celem promowania nowych form opieki ze szczególnym uwzględnieniem rodzinnych domów dziecka oraz dobrych praktyk w zakresie opieki nad dzieckiem znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.

W konferencji udział wzięło ponad 300 osób, w tym liczne grono przedstawicieli środowiska samorządowego, organizacji pozarządowych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, służby zdrowia, a także osoby prowadzące rodzinne domy dziecka oraz rodziny zastępcze.

Powiat Kałuski na konferencji reprezentowała m.in. Olga Kurpita z Kałuskiej Powiatowej Administracji Państwowej, która przedstawiła prelekcję na temat tamtejszego systemu pomocy społecznej w kontekście opieki nad dzieckiem. Z analogicznym wystąpieniem dotyczącym systemu pomocy społecznej Powiatu Kyffhauser zaprezentowały się przedstawicielki delegacji niemieckiej: Sabine Braunicke i Kornelia Naumann. Poza zagranicznymi gośćmi w trakcie konferencji głos zabrali: Katarzyna Wojtanowicz z Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Krakowie, Jerzy Antoni Kwaśniewski, Starosta Olkuski, z prelekcją pt. „Dziecko w systemie pomocy społecznej na przykładzie Powiatu Olkuskiego” oraz Dominika Sobera-Goc – Dyrektor Ośrodka Terapii Uzależnień Dzieci i Młodzieży w Jeźówce z prezentacją pt. „Dziecko uzależnione”. Gośćmi konferencji były również Henryka Krzywonos-Strycharska, ikona „NSZZ Solidarność”, prowadząca od wielu lat rodzinny dom dziecka, która zaprezentowała wykład pt. „Rodzicielstwo zastępcze”, oraz Iwona Anna Wiśniewska – pedagog i psycholog, dyrektor Ośrodka dla Osób Dotkniętych Przemocą w Krakowie, a także

współautorka książki pt. „Rodzina. Biologiczne i psychologiczne podstawy jej funkcjonowania”, która wystąpiła z prelekcją pt. „Dziecko uzależnione od substancji psychoaktywnych”. Istotnym elementem wydarzenia była wizyta studyjna, podczas której delegacje z Niemiec i Ukrainy miały okazję odwiedzić małopolskie placówki pomocy społecznej, głównie te ukierunkowane na pomoc dziecku.

Konferencja przyczyniła się do promowania nowych form opieki nad dziećmi, a wymiana doświadczeń z zagranicznymi partnerami w zakresie funkcjonowania systemów pomocy społecznej w trzech krajach zaowocowała podniesieniem stanu wiedzy i integracją środowiska pracowników opieki społecznej.

Konferencja pt. „Dziecko w systemie pomocy społecznej w Polsce, Niemczech i na Ukrainie” była pierwszym tego typu wydarzeniem organizowanym przez Powiat Olkuski. W 2014 r. odbyła się II edycja wydarzenia, tym razem w Niemczech, a w najbliższym czasie planowane są kolejne spotkania w ramach cyklu.

Patronat honorowy nad wydarzeniem objęli: Minister Pracy i Polityki Społecznej Władysław Kosiniak Kamysz, Rzecznik Praw Dziecka RP Marek Michalak, Wojewoda Małopolski Jerzy Miller, Marszałek Województwa Małopolskiego Marek Sowa oraz Burmistrz Miasta i Gminy Olkusz Dariusz Rzepka.

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu „Tatry” w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013.

Spolufinancovaný Európskou úniou a Európskeho fondu regionálneho rozvoja a štátneho rozpočtu prostredníctvom Euroregionu Tatry v rámci Programu partnerskej spolupráce Poľsko-Slovenská republika 2007-2013.

Strona główna

O projekcie

Prasa

Audycje telewizyjne

Kontakt

POPRAZKIE WROTA

Portal „Popradzkie.Wrota.pl” to owoc współpracy Powiatu Nowosądeckiego i słowackiego miasta Stara Lubownia w ramach projektu pt. „Platforma Medialna Popradzkie Wrota”. To pierwsza tego typu inicjatywa zmiernająca do stworzenia transgranicznego systemu wymiany informacji na temat historii, tradycji oraz aktualnych problemów i wydarzeń w regionie. Jej celem była szeroko rozumiana promocja obszaru pogranicza polsko-słowackiego wśród turystów i mieszkańców obu krajów za pomocą platformy medialnej zawierającej informacje dotyczące spraw społecznych, gospodarki, nauki, kultury, turystyki, sportu czy rynku mediów. Przedsięwzięcie to można traktować również jako jeden z elementów w procesie budowania wizerunku Europy jako wspólnoty regionów.

Platforma, realizowana w oparciu o trzy nośniki informacji: prasę, telewizję i stronę internetową, ukazuje bieżące wydarzenia społeczno-kulturalne, biznesowe, turystyczne, dotyczące życia samorządu oraz organizacji pozarządowych. Istotnym elementem przekazu są także zapowiedzi nadchodzących wydarzeń (otwarcie wystawy, koncerty, sesje Rady Powiatu oraz samorządu Starej Lubowni) oraz codzienne problemy mieszkańców terenów przygranicznych.

W prasie opublikowano w sumie materiał objętości 48 kolumn (24 kolumny w j. polskim i 24 w j. słowackim) – co dwa tygodnie naprzemiennie po stronie polskiej i słowackiej. Materiały te udostępniono w 150 punktach sprzedaży po obu stronach granicy. Telewizja internetowa co dwa tygodnie emitowała kilkuminutowe audycje wyprodukowane przez stronę polską i słowacką (łącznie 48; 24 w j. polskim i 24 w j. słowackim), które tłumaczone były na język ojczysty partnera. Telewizja polska przygotowywała program pokazujący piękno i atrakcyjność Sądecczyzny, a słowacka, *per analogiam*, prezentujący obszar swego regionu. Wszystkie wyemitowane zarówno po stronie polskiej jak i słowackiej audycje oraz artykuły prasowe są stale dostępne na stronie internetowej projektu „www.popradzkiewrota.pl”.

Wykorzystując bogactwo i dostępność środków komunikacji i przetwarzania informacji, Platforma Medialna „Popradzkie Wrota” stymuluje rozwój gospodarczy na obszarze objętym jej działaniami. Wymiana informacji o bieżących wydarzeniach sprzyja zrozumieniu mentalności i specyfiki obu przygranicznych narodów, co w efekcie tworzy a następnie pogłębia nić wzajemnego porozumienia i chęci współdziałania. Większa wiedza o sobie nawzajem, o wydarzeniach, życiu gospodarczym, kulturalnym i atrakcjach turystycznych partnera ułatwia nie tylko obustronne kontakty mieszkańców, ale buduje w ich świadomości wizerunek terenów po obu stronach granicy jako miejsc wartych odwiedzenia i prowadzenia tam działalności gospodarczej. Realizacja przedsięwzięcia ma więc istotny wpływ na integrację obszarów nadgranicznych, a sam projekt stanowi podstawę do dalszych działań w zakresie wymiany danych i rozwoju turystyki, kultury i sportu, ochrony przyrody oraz przedsiębiorczości.

Projekt współfinansowany był przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu „Tatry” w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013.

Transgraniczna turystyka ekologiczna jako szansa rozwoju Sądeczyny

Celem tego trzyletniego przedsięwzięcia, skierowanego do szerokiej grupy odbiorców, była promocja regionu z wykorzystaniem dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego oraz jego zrównoważony rozwój w oparciu o transgraniczną turystykę ekologiczną. Zakładano też podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców i ich wrażliwości na ochronę środowiska naturalnego oraz aktywizację społeczności lokalnych poprzez wskazanie im możliwości rozwoju eko-przedsiębiorczości bazującej na walorach przyrodniczych regionu.

W ramach projektu odbyło się osiem międzynarodowych konferencji. Opracowaniem szczegółowego zakresu tematycznego każdej z nich zajmował się

specjalny Komitet Naukowy. W tym celu do współpracy zaproszono m.in. uczelnie wyższe. Konferencje organizowane były co kwartał, począwszy od końca 2008 r., trzy z nich odbyły się w Polsce, w całym cyklu wzięły udział w sumie 902 osoby, w tym stała grupa 40-50 uczestników z Polski, biorąca udział w każdym spotkaniu. Głos zabierali przedstawiciele władz lokalnych, izb turystycznych, organizacji pozarządowych działających w dziedzinie turystyki i promocji regionalnej, a także środowiska akademickiego. Każdorazowo obradom towarzyszył bogaty program wizyt studyjnych. Owocem tych spotkań są materiały konferencyjne, opublikowane w ramach Sądeckich Zeszytów Naukowych.

Konferencje uzupełniały takie działania, jak: opracowanie i wydanie cyklu publikacji promocyjnych na temat Sądeczyny i Starej Lubowni (album fotograficzny oraz foldery tematyczne i katalog

„Sądeckie i północna Słowacja to jedne z nielicznych regionów Unii Europejskiej, które mogą się poszczycić czystą nieskażoną przyrodą i bogactwem kulturowym z nią związanym. Wędrowki ludów, mieszanie kultur i religii przez wieki kształtowały obraz regionu. Dzisiejsze granice państw są dla nas, mieszkańców Sądeczyzny, jedynie umownymi liniami na mapie. Wspólna przeszłość obecnych terenów południowej Polski i północnej Słowacji jest widoczna nie tylko w świadectwach historycznych, ale także w codziennych kontaktach mieszkańców, ich podobnej mentalności, sposobie życia, gospodarowania i gościnności. Łączy nas bardzo wiele. Znamy się, szanujemy i od wielu lat współpracujemy, dbając o rozwój naszych regionów. Naszym wspólnym największym atutem jest czysta przyroda, której człowiek nie zniszczył beztroško rozbudowując inwestycje. Właśnie ta przyroda może stać się polsko-słowackim motorem rozwoju pogranicza. Trzeba tylko odpowiednio wykorzystać jej walory i dbać o jej dziewiczą świeżość.”

Jan Golonka, Starosta Nowosądecki

gospodarstw agroturystycznych, mapa turystyczna oraz seria gadżetów promocyjnych, kalendarze ścienne i terminarze), przygotowanie filmów (edukacyjnego i promocyjnego), audycji radiowych oraz artykułów prasowych. Interesującą inicjatywą było opracowanie sieci transgranicznych eko-tras: dokonano w tym celu analizy szlaków turystycznych na pograniczu polsko-słowackim i zebrano je, publikując na jednej mapie, która została wydana w ramach projektu. Jednocześnie zapoczątkowano nową jakość w lokalnej turystyce – opracowano standardy Sądeckiej Marki Turystycznej, tj. wyróżnienia przyznawanego obiektom turystycznym spełniającym określone wymogi.

Niezależny ekspert, przygotowując raport z ewaluacji projektu, stwierdził: „Region jest na takim poziomie rozwoju turystyki, który można zdefiniować jako średnio zaawansowany i jeszcze niedojrzały. Dlatego projekt jest bardzo relevantny i pomocny w stałym utrzymywaniu odpowiedniego tempa rozwoju turystyki przyjaznej dla środowiska (ekoturystyka, agroturystyka). Jest to bardzo istotne w odniesieniu do lokalnej/regionalnej współpracy transgranicznej”.

Projekt „Transgraniczna turystyka ekologiczna jako szansa rozwoju Sądeczyzny” to pierwsze na tak szeroką skalę przedsięwzięcie w zakresie wykorzystania dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego do promocji regionu. Partnerstwo w ramach tego przedsięwzięcia, obejmujące Powiat Nowosądecki, Powiat Kołobrzeski, Miasta Stara Lubowia (Słowacja), Powiat Unna (Niemcy), Miasto Dobricz (Bułgaria), Miasto Massa (Włochy) oraz Okręg Salāj (Rumunia), jest przykładem wyjątkowego połączenia „starych”

i „nowych” krajów UE. Wspólne inicjatywy poprawiły współpracę tour-operatorów, podniosły ich kompetencje i wzmocniły sieć współpracy. Dzięki realizacji tego projektu rozwijają się również nowe nisze na rynku turystycznym. W aspekcie ekonomicznym projekt, poprzez wzmocnienie marketingu produktów lokalnych oraz zintegrowany system promocji atrakcji turystycznych, sprzyja tym tendencjom rozwojowym w branży turystycznej. Mówiąc o korzyściach natury społecznej, trzeba wspomnieć o wzmocnieniu wzajemnych więzi i akceptacji dla celów rozwojowych przez społeczności lokalne. Dodatkową, społeczną wartością przedsięwzięcia jest również zaangażowanie wielu lokalnych partnerów przy rozwoju ekoturystyki i rozwoju tradycyjnych produktów.

Projekt „Transgraniczna turystyka ekologiczna jako szansa rozwoju Sądeczyzny” został nagrodzony Medalem „Mercurius Gedanensis” w kategorii „Najlepsza kampania promocyjna na rynki zagraniczne”, przyznany podczas Targów Gdańskich w maju 2010 r. Ponadto w październiku 2011 r. przedsięwzięcie zostało uhonorowane przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego oraz Ministerstwo Finansów „Za Kompleksową Promocję Regionu”.

Projekt dofinansowany był przez Norwegię ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego.

Harmonogram konferencji w ramach projektu:

- Krynica-Zdrój, 22-24 października 2008 r. (Polska)
- Lubovnianske Kúpele, 4-6 marca 2009 r. (Słowacja)
- Albena, 26-28 maja 2009 r. (Bułgaria)
- Zalău, 4-6 września 2009 r. (Rumunia)
- Massa, 20-22 października 2009 r. (Włochy)
- Unna, 2-4 marca 2010 r. (Niemcy)
- Kołobrzeg, 24-26 maja 2010 r. (Polska)
- Stary Sącz, 30 września 2010 r. (Polska)

Działania promocyjne zrealizowane w ramach projektu:

- kolorowe wkładki pt. „Sądeczyzna raj dla narciarzy” w „Gazecie Krakowskiej” (2010)
- 40-krotna emisja spotu reklamowego w ogólnopolskiej telewizji TVN24
- 4 audycje radiowe w RDN Nowy Sącz
- audycja pt. „Polak-Słowak dwa bratanki” w Programie 3 Polskiego Radia
- 15 artykułów w prasie regionalnej i lokalnej
- 6 relacji w telewizji internetowej TV-NS związanych z wydarzeniami w ramach projektu
- udział w 5 imprezach targowych w 2010 r.:
Bratysława, Białystok, Katowice, Gdańsk, Wrocław.

Transgraniczny system czynnej ochrony przeciwpowodziowej Powiatu Nowosądeckiego oraz Starej Lubowni

Celem przedsięwzięcia była poprawa stanu bezpieczeństwa w zakresie czynnej ochrony przeciwpowodziowej mieszkańców Powiatu Nowosądeckiego i Obwodu Stara Lubownia poprzez logistyczne doposażenie i doskonalenie działań służb ochotniczych straży pożarnych.

W ramach projektu zakupiono specjalistyczny sprzęt do ratownictwa, w tym motopompy, agregaty prądowtórnicze, pilarki, zestawy ratownictwa medycznego, ponton oraz deskę lodową, który stanowią będzie wyposażenie Powiatowego Magazynu Przeciwpowodziowego i udostępniany będzie nieodpłatnie Ochotniczym Strażom Pożarnym z obszaru Powiatu Nowosądeckiego. Dodatkowo 214 członków OSP z tego terenu oraz 42 z okręgu Starej Lubowni miało możliwość podniesienia swych kwalifikacji i umiejętności w zakresie pierwszej pomocy medycznej oraz działań przeciwpowodziowych. W celu podsumowania szkoleń oraz zaprezentowania umiejętności nabytych w ich trakcie zorganizowano pokaz ratownictwa medycznego oraz działań ratowniczych w czasie zagrożeń powodziowych z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach projektu. Realizację projektu podsumowała konferencja zorganizowana przez słowackiego partnera.

Projekt w wymiarze społecznym i ekonomicznym wpłynął pozytywnie na rozwój transgranicznej

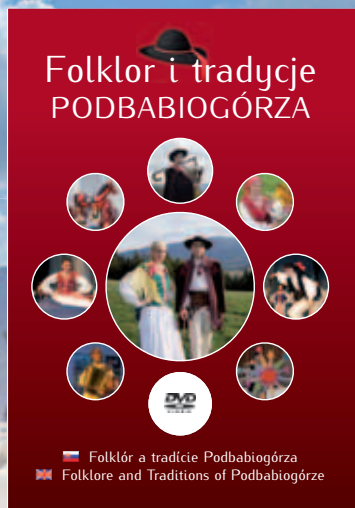
współpracy na poziomie lokalnym. Zostały nawiązane nowe kontakty i nastąpiło pogłębienie istniejącej współpracy pomiędzy jednostkami straży pożarnej po obu stronach granicy. Określone i wdrożone zostały zasady współdziałania jednostek straży pożarnej oraz planowania działań w celu przeciwdziałania zagrożeniom oraz efektywnego współdziałania w przypadku wystąpienia zagrożeń naturalnych, co przyczynia się do wzrostu poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, turystów i gości oraz do podniesienia poziomu ochrony ich życia, zdrowia i mienia. Dodatkowym efektem projektu jest wyposażenie jednostek OSP w nowoczesny sprzęt ratowniczy, który obecnie działa w oparciu o procedury wypracowane w trakcie realizacji projektu.

Projekt współfinansowany był przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz z budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu „Tatry” w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007- 2013.

PAKIET BABIOGÓRSKI

Kompleksowe, a zarazem pionierskie potraktowanie zagadnień dziedzictwa kulturowego Powiatu Suskiego połączone z budowaniem marki regionu i świadomościowej wspólnoty regionalnej mieszkańców Podbabiogóra to cechy wyróżniające projektu pt. „Pakiet babiogórski – blok działań wspierających popularyzację i ochronę dziedzictwa kulturowego Podbabiogóra”, realizowanego przez Powiat Suski wspólnie ze słowackim stowarzyszeniem „Babia Hora” z Orawskiej Polhory. Po raz pierwszy w takim wymiarze podjęte zostały działania w zakresie dziedzictwa kulturowego Podbabiogóra – regionu, w którym żyją trzy grupy etnograficzne: Górale Babiogórscy, Kliszczacy i Górale Żywieccy.

Celem, jaki przyświecał pomysłodawcom pakietu babiogórskiego była intensyfikacja współpracy między społecznościami po obu stronach granicy polsko-słowackiej i wsparcie inicjatyw lokalnych na tym terenie, głównie w obszarze kultury, a przez to pogłębienie stosunków dobrosąsiedzkich. Do realizacji tej idei prowadzić miała budowa sieci współpracy instytucji kultury i organizacji poprzez działania tworzące warunki do wspólnego diagnozowania problemów z obszaru dziedzictwa kulturowego, przekazywania wiedzy na temat tego dziedzictwa, dorobku i zasobów kulturowych społeczności żyjących po obu stronach Babiej Góry, przybliżenie folkloru i kultury sąsiadów poprzez ich prezentację podczas imprez organizowanych w miejscowościach po obu stronach granicy oraz dokumentacja i popularyzacja dziedzictwa kulturowego głównie dla potrzeb edukacyjnych i promocyjnych.

Najważniejsze owoce tego przedsięwzięcia to wydawnictwo książkowe pt. „Dziedzictwo kulturowe Podbabiogóra. Tradycje i folklor” oraz film pt. „Folklor i tradycje Podbabiogóra”. W liczącym 156 stron, bogato ilustrowanym albumie, zamieszczone zostały m.in. informacje o Góralach Babiogórskich, Kliszczakach i Góralach Żywieckich, tradycyjnej gospodarce i rzemiosłach, twórcach ludowych oraz folklorze muzycznym, tanecznym i obrzędowym Podbabiogóra. Film trwa 75 minut i przybliży widzowi zagadnienia związane z historią osadnictwa, etnografią, sztuką

ludową, tradycyjnymi obrzędami i folklorem podbabiogórskich miejscowości. Obie te pozycje zostały wydane w nakładzie 1500 egzemplarzy w trzech wersjach językowych: polskiej, angielskiej i słowackiej. Zgodnie z założeniami projektu wydawnictwa trafiły m.in. do wszystkich szkół, bibliotek i ośrodków kultury na terenie Powiatu Suskiego oraz do wielu bibliotek w całej Polsce. Są one ważną pomocą dydaktyczną w trakcie zajęć poświęconych tożsamości kulturowej i regionalizmowi. Publikacje są także pomocne przy promocji dziedzictwa Podbabiogóra.

Elementem działań projektowych były też dwie konferencje z cyklu „Dziedzictwo Kulturowe Podbabiogóra” (w każdej z nich wzięło udział ok. 50 osób: przedstawiciele gmin, ośrodków kultury oraz innych instytucji i stowarzyszeń związanych z szeroko pojętą kulturą, a także goście ze Słowacji), a ponadto zorganizowanie ośmiu koncertów, prezentacji lokalnego folkloru, po obu stronach Babiej Góry.

Autorzy projektu cenią sobie zwłaszcza jego wymiar edukacyjny oraz podkreślają, że przyczynił się do budowy tożsamości regionalnej i wzmocnienia poczucia wspólnoty lokalnej.

Projekt współfinansowany był przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013 oraz z budżetu państwa za pośrednictwem Euroregionu „Beskidy”.

Międzynarodowy Festiwal Koronki Klockowej

Bobowa jest jednym z nielicznych miejsc na świecie, gdzie zachowała się tradycja związana z wyrabianiem koronki klockowej. Jeszcze w latach 90-tych ubiegłego wieku koronka klockowa była źródłem dochodu dla bardzo wielu rodzin. Dziś wytwórcy tego unikatowego rękodziela artystycznego borykają się z wieloma problemami, a koronka klockowa wraz z odejściem obecnego pokolenia twórców ludowych grozi zapomnieniem. Remedium na ten stan rzeczy stanowić ma inicjatywa Gminy Bobowa dotycząca cyklicznej organizacji Międzynarodowego Festiwalu Koronki Klockowej.

W 2013 r. odbyła się już czternasta edycja tego wydarzenia, która zgromadziła w Bobowej około dwa tysiące gości. Przedsięwzięcie, osadzone mocno w lokalnej tradycji, będące wynikiem wieloletniej obserwacji i rozmów z osobami zajmującymi się rękodzielnictwem, jest jednym z kilku zaledwie projektów tego typu w Europie. Obecnie można już powiedzieć, że stało się ono nieodłączną częścią europejskiego ruchu koronczarskiego.

Rękodzielnictwo traktowane jest przez inicjatorów wydarzenia jako swoisty pomost współpracy z podobnymi środowiskami w Europie. Celem Festiwalu jest bowiem podniesienie rękodzielnictwa koronkowego do rangi sztuki, jego popularyzacja w środowisku lokalnym i ponadlokalnym jako części bogatej kultury europejskiej oraz odbudowanie szeregów twórców tego rzemiosła.

Festiwal Koronki Klockowej zorganizowano w formie spotkań, wystaw i warsztatów z udziałem koronczarek z Bobowej oraz kilku innych krajów europejskich (Słowacji, Czech, Niemiec, Belgii, Rosji, Estonii, Francji, Chorwacji). W 2013 r. w charakterze wystawców udział wzięło czterdzieści osób. Podczas imprezy koronczarki na tle swoich wystaw autorskich prezentowały techniki koronki klockowej, wymieniały się wzorami, narzędziami i doświadczeniami, a publiczność miała możliwość udziału w warsztatach, pokazach mody, wystawach i mogła dokonać zakupu gotowych wyrobów. Zaprezentowano także nowatorskie możliwości zastosowania koronki klockowej

w projektowaniu odzieży, biżuterii, obrazów i form przestrzennych. Podsumowaniem Festiwalu było rozdanie nagród w XIX Ogólnopolskim Konkursie Koronki Klockowej oraz otwarcie wystawy nagrodzonych prac.

Zakładanym przez autorów owocem tego cyklicznego przedsięwzięcia są coraz śmielsze próby projektowania odzieży z koronką bobowską. Organizatorzy liczą, że tym tematem zainteresują się projektanci także spoza regionu małopolskiego, co pozwoli z kolei na zwiększenie popytu na bobowską koronkę i przyczyni się do utrwalenia wizerunku Bobowej jako istotnego punktu na mapie europejskich miejscowości, w których wytwarza się jeszcze to unikalne i piękne rękodzielnictwo artystyczne.

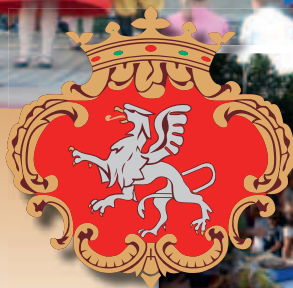
Inicjatywa jest otwarta na różne wymiary współpracy regionalnej z podmiotami z całej Europy. Cykliczny charakter Festiwalu Koronki Klockowej sprawia, że w wyniku wzajemnych kontaktów zagranicznych i polskich uczestników imprezy następuje większa integracja oraz przełamywanie stereotypów we wzajemnych relacjach. Promocja walorów turystycznych regionu bobowskiego przy okazji tego wydarzenia sprzyja rozwojowi turystyki i infrastruktury jej towarzyszącej, co stanowi istotną wartość dodaną tego przedsięwzięcia.

Gmina Bobowa za organizację Międzynarodowego Festiwalu Koronki Klockowej otrzymała tytuł Edukacyjnej Gminy Małopolski 2013 w konkursie zorganizowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie oraz „Gazetę Krakowską”.

Folklor łączy narody i pokolenia

We wrześniu 2013 r. Brzesko stało się autentyczną stolicą folkloru, a to za sprawą dwudniowego międzynarodowego festiwalu folklorystycznego, któremu towarzyszył Wielki Piknik Sołecki (7.09) oraz Diecezjalne Święto Chleba (8.09).

Impreza została przygotowana przez Biuro Promocji Urzędu Miejskiego w Brzesku. Zaproszono zespoły ludowe i orkiestry z okolicznych gmin (m.in. „Krakowiacy Ziemi Brzeskiej”, „Jadowniczanie”, „Porębianie”, Miejska Orkiestra Dęta Miasta Brzesko, Orkiestra Dęta z Łysej Góry) oraz zespoły i orkiestry z zaprzyjaźnionych miast partnerskich Brzeska („Forr-Mas” z Szazhambatty na Węgrzech, „Soviragok” i „Nepi Jatszohaz” z rumuńskiej Sovaty oraz „Aktavis Dupnica” z Bułgarii).

W sobotę, 7 września, odbyło się spotkanie integracyjne oraz dyskusja panelowa, będące okazją do wzajemnej promocji regionów oraz wymiany doświadczeń. Następnie goście zwiedzili Brzesko oraz jego okolice. W godzinach popołudniowych wszystkie zespoły, krajowe i zagraniczne, zaprezentowały swój repertuar na deskach Domu Ludowego

w Jadownikach oraz na scenie w centrum Brzeska. Dzień zakończył Wielki Piknik Sołecko-Osiedlowy ze wspólnym grillowaniem oraz zabawą.

W niedzielę, 8 września, od godzin południowych można było podziwiać paradę zespołów ludowych ulicami miasta oraz ich występy dla licznie zgromadzonej widowni. Towarzyszyła temu degustacja pieczywa w ramach Diecezjalnego Święta Chleba.

Wydarzenia takie jak Międzynarodowy Festiwal Folklorystyczny w Brzesku wpływają na wzmocnienie poczucia tożsamości regionalnej oraz kreowanie pozytywnego wizerunku mieszkańca małej ojczyzny, który zna tradycje oraz kulturę swojego regionu. Z drugiej strony spotkanie z międzynarodowym folklorem przybliży obserwatorom również piękno zjednoczonej Europy.

Wymiana grup harcerskich pomiędzy Brzeskiem a Szahalombattą

Od kilkunastu lat Brzesko jest miastem partnerskim Szahalombatty. W ramach tej współpracy realizowana jest m.in. wymiana grup młodzieżowych, w tym harcerskich. Wsparcie finansowe gminy sprawia, że harcerze wyjeżdżają na obozy zupełnie za darmo. Dzięki temu mają zapewniony wypoczynek, relaks i naukę bez konieczności obciążania ich rodzin dodatkowymi kosztami. Realizacja tej inicjatywy jest możliwa dzięki dobrej współpracy pomiędzy władzami gminy a instruktorami ze Szczepu Bohaterów Września w Brzesku. Wszyscy instruktorzy pracujący przy realizacji projektu robią to w formie wolontariatu, co znacznie obniża koszty przedsięwzięcia.

Uczestnikami wymiany jest młodzież w wieku 10-16 lat, uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów. Corocznie w ramach tego przedsięwzięcia odbywają się dwa spotkania: jedno na Węgrzech, drugie w Brzesku. Harcerze poznają kulturę i region partnera, wymieniają się doświadczeniami w zakresie działalności harcerskiej, a instruktorzy harcerscy wzbogacają swój

warsztat pracy. Młodzież uczy się twórczo spędzać wolny czas, przebywanie wśród rówieśników z innego kraju motywuje ich do nauki języków obcych – węgierskiego i angielskiego, którymi posługują się w czasie wyjazdu. Każdy z obozów organizowany jest pod określonym hasłem związanym z historią kraju – gospodarza. Harcerze samodzielnie przygotowują inscenizacje historyczne przedstawiające ważne postaci i wydarzenia. Młodzież, dzięki temu, że ma ze sobą bezpośredni kontakt, integruje się i czyta tolerancji. Dzieci nawiązują przyjaźnie, których trwałość przekracza okres wakacyjnego wypoczynku.

Wyjazdy są z jednej strony ogromną zachętą dla dzieci i młodzieży do wstępowania w szeregi harcerstwa, a z drugiej, traktowane jako nagroda, motywują harcerzy do osiągnięcia lepszych wyników w nauce i do wzmożonej działalności harcerskiej.

Przedsięwzięcie ma istotne znaczenie dla promocji regionu. W czasie obozów na Węgrzech harcerze z Brzeska prezentują swój rodzimy dorobek artystyczny i kulturalny, a w trakcie pobytów grup węgierskich w Brzesku tamtejsza młodzież poznaje zabytki i najważniejsze atrakcje turystyczne regionu małopolskiego, co jest doskonałą formą promocji bezpośredniej.

Poprawa środowiska naturalnego poprzez budowę infrastruktury komunalnej w gminach pogranicza polsko-słowackiego

Usprawnienie gospodarki wodno-ściekowej dzięki realizacji wspólnych przedsięwzięć z zakresu budowy systemu kanalizacji i oczyszczalni ścieków po obu stronach granicy to efektywny sposób na zapewnienie regionowi czystego środowiska naturalnego z jednej strony, a z drugiej umożliwienie jego rozwoju zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Pokazały to dwa samorządy – Gmina Lipnica Wielka i słowacki Stefanov w trakcie realizacji dwuletniego projektu pn. „Poprawa środowiska naturalnego poprzez budowę infrastruktury komunalnej w gminach pogranicza polsko-słowackiego – Lipnica Wielka (PL) oraz Stefanov (SK)”.

W ramach projektu wybudowano sieć kanalizacji sanitarnej o łącznej długości 21 228,5 mb w miejscowościach pozbawionych do tej pory takiego systemu oraz dwie oczyszczalnie ścieków we wsi Kiczory (PL) oraz Stefanov (SK) o przepustowości 140 m³/d każda. Liczba mieszkańców obsługiwana przez nową zmodernizowaną infrastrukturę ochrony środowiska to łącznie 1438 osób po obu stronach granicy. Szacuje się, że w ten sposób ok. 95% mieszkańców z terenu, na którym realizowany był

projekt, zyskała dostęp do zbiorowej sieci kanalizacji sanitarnej.

Wynikiem projektu jest znacząca poprawa stanu środowiska naturalnego, poprawa stanu infrastruktury, zwiększenie atrakcyjności regionu oraz ochrona cennych obszarów przyrodniczych.

Projekt współfinansowany był przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka 2007-2013.

Dni kultury i solidarności między pokoleniami w Rabce-Zdroju

W lipcu 2013 r. Rabka-Zdrój była miejscem kilkudniowego spotkania przedstawicieli miast partnerskich Rabki: Château-Gontier (Francja), Frome (W. Brytania) i Murrhardt (Niemcy), które odbyło się pod hasłem: „Dni kultury i solidarności między pokoleniami”. Celem spotkania było przede wszystkim zacieśnienie więzów partnerstwa i rozwój dotychczasowej współpracy, ale również promocja Gminy Rabka-Zdrój.

Ze strony gospodarza w spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Rady Miejskiej w Rabce-Zdroju, Dyrektor Miejskiego Ośrodka Kultury, wóldarze gminy, pracownicy Urzędu Miejskiego, przedstawiciele Rabczańskiego Uniwersytetu III Wieku oraz Ambasadorzy Młodzieży wraz z opiekunami.

Oficjalną konferencję otworzyły przemówienia burmistrzów wszystkich czterech miast partnerskich. Następnie przedstawione zostały prezentacje multimedialne pt. „Polityka senioralna w naszym mieście”. Spotkanie uświetnił występ chóru kameralnego „Cantabile”, działającego przy Rabczańskim Uniwersytecie Trzeciego Wieku, a także prezentacje prac malarzów słuchaczy RUTW.

Goście mieli okazję zwiedzić miasto i jego najbliższe okolice. Rabczańscy Ambasadorowie Młodzieży wraz z młodymi przedstawicielami z miast partnerskich uczestniczyli w grze miejskiej z nagrodami, a następnie w warsztatach pt. „Taneczne Wakacje” w Amfiteatrze. Wieczorem wszyscy uczestnicy spotkania zgromadzili się na Wieczorku Regionalnym. W rabczańskim Amfiteatrze odbył się ponadto zadekowany przyjezdnym koncert oraz autorski pokaz mody. Po koncercie goście bawili się w Parku

Zdrojowym na wieczorku tanecznym „Pod Grzybkami”. Na pożegnanie wszyscy otrzymali materiały promocyjne o Rabce-Zdroju i Małopolsce w swych językach ojczystych.

Efekty spotkania w Rabce-Zdroju widoczne są przede wszystkim na polu planowania i rozwoju współpracy w zakresie projektów unijnych. Podjęto wówczas m.in. decyzję o wspólnym wzięciu udziału w programie europejskim „Erasmus+”. Partnerom udało się ponadto doprecyzować zakres współpracy, grupy uczestników oraz tematykę spotkań w ramach wspólnego projektu pn. „Four for Europe – myśleć po europejsku – działać lokalnie”. Projekt obejmuje organizację czterech konferencji tematycznych w latach 2015-2016 – każdej w innym państwie i pod innym hasłem przewodnim. Wartość pozyskanego na ten cel dofinansowania ze środków Unii Europejskiej w ramach programu „Europa dla Obywateli” (działanie: „Sieci miast partnerskich”) wynosi 150 000 euro.

Spotkanie miało również wymiar regionalny, ponieważ jednym z jego celów było także zacieśnianie więzów partnerstwa między instytucjami i obywatelami miast partnerskich w zakresie tworzenia podstaw do integracji regionów.

Współpraca polsko-amerykańska Gminy Zabierzów

W 2014 r. przypada jubileusz dziesięciolecia owocnej współpracy gminy Zabierzów w ramach partnerstwa obejmującego polskie gminy Morawica (woj. małopolskie) i Krapkowice (woj. opolskie) oraz amerykańskie miasto Camas (stan Washington). Jej efektem są m.in. cykliczne przedsięwzięcia kulturalno-oświatowe oraz wymiana uczniów szkół średnich. Partnerstwo polsko-amerykańskie w tym przypadku stwarza niepowtarzalną możliwość intensywnej nauki i doskonalenia umiejętności językowych pod kierunkiem *native speakers* oraz zapoznania się z kulturą i zwyczajami mieszkańców USA. Trwałość projektu, a także cykliczność współpracy, mimo odległości dzielącej Polskę i Stany Zjednoczone, sprzyjają umacnianiu partnerskich relacji uczestników i nawiązywaniu kontaktów, które niejednokrotnie wykraczają poza ramy samorządowe.

W lipcu tego roku miała miejsce już IV edycja programu Letni Obóz Języka Angielskiego – Summer English Language Camp, w którym uczestniczyła polska młodzież w wieku od 16 do 19 lat. W ramach tego przedsięwzięcia gminy Zabierzów, Morawica i Krapkowice kolejno, na zasadach rotacji, podejmują się roli lidera projektu, podczas gdy pozostałe pełnią funkcje wspierające. Zadaniem polskich gmin partnerskich jest organizacja obozu, w tym przeprowadzenie rekrutacji uczestników, zaś strona amerykańska deleguje nauczycieli – wolontariuszy (ok. 8 osób), którzy przygotowują program, materiały, pomoce dydaktyczne i uczą polską młodzież języka angielskiego przez okres ok. 14 dni. W programie obozu, oprócz zajęć lingwistycznych, przewidziane są różnego typu zajęcia rekreacyjne, zabawy sportowe,

wycieczki, ogniska, czy dyskoteki. W każdej edycji bierze udział po 20 osób z gmin partnerskich. Uczestnicy projektu ponoszą wyłącznie koszty wyżywienia i zakwaterowania.

Jesienią 2009 r. podczas wizyty studyjnej przedstawiciele gminy Zabierzów w amerykańskim mieście Camas narodził się inny pomysł wspólnego przedsięwzięcia obu samorządów, dotyczący wymiany młodzieży. Koncepcja projektu powstała na podstawie wcześniejszych doświadczeń strony amerykańskiej, która realizuje tę formę współpracy ze swoim miastem partnerskim w Japonii już od 20 lat. Dzięki inicjatywie i zaangażowaniu nauczycieli Gimnazjum im. J. Matejki w Zabierzowie udało się ten pomysł wcielić w życie.

Celem cyklicznego już przedsięwzięcia jest przede wszystkim integracja młodzieży polsko-amerykańskiej, a także kształtowanie wśród uczniów, rodzin i nauczycieli postaw tolerancji i otwartości do innych narodów. Niebagatelne znaczenie ma także rozwój umiejętności językowych oraz promocja Polski i regionu za granicą.

Oferta dwutygodniowych wyjazdów kierowana jest do uczniów w wieku 13-16 lat. Na przemian co rok odbywa się wyjazd grupy polskich dzieci do USA oraz amerykańskich do Polski. Zadanie koordynacji pobytu i wyjazdu uczniów powierzone zostało Gimnazjum im. J. Matejki w Zabierzowie. W tworzeniu programu wymiany uczestniczą m.in. rodzice uczniów, którzy są odpowiedzialni m.in. za organizację niektórych punktów programu, takich jak np. Polsko-Amerykański Piknik Rodzinny. Zakwaterowanie i wyżywienie gości amerykańskich zapewniają rodziny uczniów zgłoszonych do projektu. Rodzice uczniów chętnych do wyjazdu do USA

ponoszą ponadto koszty zakupu biletu na samolot oraz wizy do USA. Gmina pokrywa koszty uczestnictwa amerykańskich gości w wycieczkach fakultatywnych organizowanych przez nauczycieli gimnazjum w godzinach pracy szkoły, zapewnia materiały reklamowe oraz bilet do USA dla opiekuna grupy.

Wymiernym owocem tego przedsięwzięcia jest regularna korespondencja między uczestnikami projektu, a nawet prywatne wyjazdy do zaprzyjaźnionych rodzin. Wartością dodaną współpracy między Zabierzowem a miastem Camas jest niewątpliwie podniesienie jakości pracy zabierzowskiego gimnazjum dzięki adaptacji niektórych amerykańskich rozwiązań w dziedzinie metodyki pracy. Dla nauczycieli projekt ten stał się m.in. motorem rozwoju ich umiejętności językowych.

Współpraca polsko-amerykańska gminy Zabierzów odbywa się pod patronatem Konsula Generalnego Stanów Zjednoczonych w Krakowie.

Strategia rozwoju dla małopolskiego odcinka szlaku THETRIS na lata 2014-2020

Koncepcja rozwoju Szlaku THETRIS w Małopolsce (fragmenty)

Szlak THETRIS został utworzony w ramach projektu pn. „THEmatic Touristic Route development with the Involvement of local Society (THETRIS)” realizowanego przez Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski w latach 2012-2014 we współpracy z 10 partnerami z krajów Europy Środkowej: Niemiec, Austrii, Słowenii, Włoch, Czech, Słowacji oraz Węgier. Celem całego projektu jest przede wszystkim dostarczenie innowacyjnych rozwiązań dla obszarów wiejskich Europy Środkowej, mających za zadanie nadrobienie przez nie zaległości rozwojowych, w oparciu o posiadane zasoby dziedzictwa kulturowego, zwłaszcza średniowieczne kościoły, oraz włączenie społeczności lokalnej w rozwój turystyki kulturowej w regionie i podniesienie świadomości lokalnych aktorów społecznych i gospodarczych na temat dziedzictwa

kulturowego. W ramach projektu, poza formalnym utworzeniem szlaku obiektów sakralnych w Europie Środkowej, przeprowadzony został audyt szlaków w krajach uczestniczących w projekcie oraz wdrożono liczne projekty pilotażowe testujące innowacyjne rozwiązania na szlakach kulturowych. W Małopolsce przeprowadzono cykl szkoleń dedykowanych podnoszeniu świadomości potencjału rozwojowego dziedzictwa kulturowego wśród różnych jego interesariuszy oraz zwrócono uwagę na jakość usług przewodnickich świadczonych w obiektach zlokalizowanych na szlakach kulturowych. Finalnym działaniem projektu było opracowanie

strategii zrównoważonego rozwoju Szlaku na poziomie regionalnym oraz międzynarodowym.

Koncepcja rozwoju Szlaku THETRIS w Małopolsce oparta jest w swoich najszerszych ramach na idei promowania i wzmacniania tożsamości lokalnej mieszkańców województwa małopolskiego przy jednoczesnym zapewnieniu stałej i żywej pielęgnacji lokalnego niematerialnego dziedzictwa kulturowego, która skupia się wokół materialnych obiektów sakralnych, fizycznie zlokalizowanych na Szlaku. Szlak THETRIS odwołuje się do potrzeby zrównoważonego rozwoju, dążąc do zmniejszenia rozwarstwienia pomiędzy dużymi miastami a obszarami wiejskimi oraz do zmniejszenia presji człowieka i infrastruktury na środowisko naturalne. Koncepcja szlaku opiera się na wykorzystaniu odnawialnych zasobów przyrody i kultury, obejmując obecny okres programowania funduszy europejskich (2014-2020). Rozwój Szlaku THETRIS zakłada łączenie dwóch rodzajów podejść do rozwoju, tj. podejścia ogólnego i podejścia

Kościół tworzący Szlak to unikatowe dziedzictwo kulturowe w skali kraju, częściowo o znaczeniu ogólnokrajowym:

- Kościół parafialny św. Michała Archanioła w Binarowej (UNESCO)
- Kościół parafialny św. Michała Archanioła w Dębnie Podhalańskim (UNESCO)
- Kościół pomocniczy św. Marcina w Grywałdzie
- Kościół parafialny Narodzenia NMP w Harkłowej
- Kościół cmentarny Nawiedzenia NMP w Iwkowej
- Kościół św. Leonarda w Lipnicy Murowanej (UNESCO)
- Kościół parafialny Świętej Trójcy w Łopusznej
- Kościół parafialny Narodzenia NMP w Rajbrocie
- Kościół filialny św.św. Filipa i Jakuba w Sękowej (UNESCO)

oddolnego. Z jednej strony rozwijane będą ramy instytucjonalne, przestrzenne i ideowe funkcjonowania Szlaku, a z drugiej nacisk położony zostanie na partnerstwo lokalne na rzecz rozwoju Szlaku. Obydwie formy działania będą prowadzone równolegle, przenikając się wzajemnie.

Rdzeniem szlaku są obiekty zlokalizowane na terenie sześciu gmin: Lipnicy Murowanej, Iwkowej, Krościenka nad Dunajcem, Nowego Targu, Sękowej oraz Biecza, w których zlokalizowane są perły średniowiecznej drewnianej architektury sakralnej. Są to jedne z najcenniejszych miejsc w kontekście zachowania architektury drewnianej w Małopolsce. Oś szlaku stanowią obiekty wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO: Kościół parafialny św. Michała Archanioła w Binarowej, Kościół parafialny św. Michała Archanioła w Dębnie Podhalańskim, Kościół św. Leonarda w Lipnicy Murowanej oraz

Kościół filialny św. Filipa i Jakuba w Sękowej, wokół których systematycznie szlak będzie rozbudowywany. Będą pełniły one rolę tzw. punktów kotwicznych. Takie ustrukturyzowanie Szlaku pozwoli na jego zrównoważony rozwój. W podejściu ramowym szczególnie nacisk położony jest na spójność w sensie terytorialnym, ekonomicznym i społecznym, co w konsekwencji predysponuje punkty węzłowe do inicjowania obszarów funkcjonalnych objętych ideą szlaku.

Podstawą tworzenia Szlaku THETRIS w Małopolsce jest proces stałego rozszerzania liczby obiektów tworzących Szlak, przy jednoczesnym zaangażowaniu jak największej liczby interesariuszy tychże obiektów. Dlatego też, oprócz ram koncepcyjnych, tworzone będą oddolne porozumienia podmiotów z różnych sektorów, realizujące projekty i programy, które mogą, lecz nie muszą, wpisywać się w działania na rzecz

Wizja Strategii

Szlak THETRIS w Małopolsce – stale rozwijająca się regionalna marka turystyczna stanowiąca o sile społeczno-gospodarczej i potencjale turystycznym podregionu, gmin: Lipnica Murowana, Iwkowa, Krościenko nad Dunajcem, Nowy Targ, Sękowa i Biecz.

Misja Strategii

Szlak THETRIS w Małopolsce źródłem procesów rozwojowych w podregionie umożliwiających trwałą i zrównoważony rozwój, przyczyniający się do wzrostu atrakcyjności turystycznej i poprawy poziomu życia mieszkańców gmin: Lipnica Murowana, Iwkowa, Krościenko nad Dunajcem, Nowy Targ, Sękowa i Biecz.

rozwoju całego Szlaku. To podejście do rozwoju Szlaku THETRIS kładzie nacisk na działania wypracowane przez społeczności lokalne, oparte na ich rzeczywistych potrzebach, odwołujące się do zauważanych przez nie problemów i barier oraz potencjałów, które społeczności te uznają za atuty. To podejście zakłada również stopniowe rozszerzanie terytorium obecnego porozumienia na rzecz Szlaku THETRIS, a także budowanie nowych porozumień na poziomie subregionów. W podejściu oddolnym szczególnie nacisk położony jest na wypracowanie metod, modeli i rozwiązań, które, po dokonaniu odpowiednich korekt, mogą zostać wykorzystane w innych miejscach na Szlaku.

Kluczowe dla rozwoju koncepcji Szlaku THETRIS jest zwrócenie uwagi na: konieczność wykorzystywania endogennych zasobów oraz ważną rolę terenów wiejskich w rozwoju regionalnym, aktywne włączenie społeczności lokalnej w zarówno zarządzanie szlakiem, jak i działania realizowane na Szlaku. Szlak ma docelowo ująć w całość obszary naznaczone kulturowym dziedzictwem materialnym i niematerialnym związanym z architekturą drewnianą w Małopolsce oraz niematerialnym dziedzictwem regionu, dając szansę mieszkańcom tych terenów do odwoływania się i praktycznego wykorzystywania tego dziedzictwa.

Punktem wyjścia dla nakreślonych wizji i misji jest założenie, że markowy produkt turystyczny może być znaczącym bodźcem rozwojowym. Szlak THETRIS jest w tym sensie postrzegany jako motywacja do przyjazdu czy też magnes dla turystów odwiedzających punkty kotwiczne i obszary funkcjonalne oraz atrakcje zlokalizowane w innych miejscach

w pobliżu Szlaku. To z kolei uruchamia efekty ekonomiczne oraz społeczne związane z ich pobylem. Turyści korzystają z dostępnych na danym terenie produktów i usług, co powoduje przepływ pieniądza do destynacji turystycznej. Celem Strategii jest więc wykreowanie i promocja silnej marki Szlaku, co ułatwi sprzedaż produktów i usług sygnowanych tą marką. Należy również pamiętać, iż w ujęciu niniejszej Strategii turystyka jest kołem zamachowym uruchamiającym rozwój gospodarczy i społeczny w wielu innych dziedzinach życia. Wspomniany efekt synergii w rozwoju Szlaku THETRIS zostanie osiągnięty poprzez wprowadzenie w życie pięciu rozwiązań priorytetowych:

- certyfikacji i kategoryzacji obiektów zlokalizowanych na Szlaku THETRIS w oparciu o: walory artystyczne obiektu, dostępną infrastrukturę turystyczną, organizowane wydarzenia towarzyszące;
- koncentracji na rozwoju zasobów ludzkich na Szlaku (edukacja oraz moderowanie procesów samorganizacji społecznej i demokracji partycypacyjnej, doskonalenie kadr na potrzeby zarządzania obszarami funkcjonalnymi, a także poszczególnymi obiektami na Szlaku);

- poszerzenie oferty Szlaku o wydarzenia towarzyszące (festiwale, przeglądy artystyczne, pokazy, otwarte pracownie artystyczne, kuchnia regionalna itp.);
- rozwój aktywnej turystyki na Szlaku poprzez rozbudowę sieci ścieżek rowerowych (stworzenie niezbędnej infrastruktury ścieżek rowerowych wraz z oznakowaniem i promocja tego nowego produktu turystycznego).

Informacji o projekcie THETRIS udziela Anna Góral, tel. 12 421 74 65, e-mail: a.goral@regiony.org.pl

ZAPRASZAMY GMINY I POWIATY DO CZŁONKOSTWA W STOWARZYSZENIU GMIN I POWIATÓW MAŁOPOLSKI

Zarząd Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Małopolski, największej regionalnej organizacji samorządu terytorialnego w Polsce, założonej w 1991 r., zrzeszającej obecnie ponad 100 JST, serdecznie zaprasza Państwa do wstąpienia do SGiPM, którego Członkami od lat są Województwo Małopolskie oraz gminy i powiaty z terenu historycznej Małopolski.

Do podstawowych celów statutowych naszej organizacji należy wspieranie wielopłaszczyznowego rozwoju gmin i powiatów, umacnianie kulturowej tożsamości oraz gospodarczych więzi, a także promocja naszego regionu w kraju i za granicą.

W tym roku mija 25 lat od odzyskania niepodległości. Rok później po wyborach z 27 maja 1990 r. narodziła się Samorządna Rzeczpospolita – podwalina, na której do dziś budujemy społeczeństwo obywatelskie. W roku 2014 obchodzimy 15-lecie wejścia w życie nowego ustroju administracji publicznej, opartego na samorządzie terytorialnym zorganizowanym na poziomie gminnym, powiatowym i wojewódzkim. Szczycimy się tym, że restytucja samorządu terytorialnego w Polsce jest uznawana za wzór przemian demokratycznych na skalę europejską i jeden z największych sukcesów w reformowaniu struktur państwa po 1989 r., a przedstawiciele samorządów członkowskich naszej organizacji byli współautorami reformy powiatowej i wojewódzkiej. Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski bowiem od początku swego istnienia podejmowało działania na rzecz upowszechniania idei samorządności.

Przez ponad 20 lat zorganizowaliśmy około 300 bezpłatnych konferencji, seminariów, szkoleń oraz wydaliśmy ponad 50 publikacji książkowych poświęconych najważniejszym sprawom samorządów Małopolski (np. w ubiegłym roku bezpłatnie przekazaliśmy gminom Małopolski 160-stronnicowy *Poradnik dla gmin. Kompleksowe wdrożenie ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach*).

Od 1992 r. wydajemy czasopismo „Wspólnota Małopolska. Pismo Marszałków, Prezydentów, Starostów, Burmistrzów, Wójtów i Radnych”. Prowadzimy również portal Nowa Małopolska (www.nowamalopolska.pl), gdzie także prezentujemy sprawy samorządów Małopolski.

Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski od 1995 r. nadaje Tytuł Małopolanina Roku, cyklicznie

organizuje konkurs „Najlepsze Przedsięwzięcie Roku w Małopolsce – LIDER MAŁOPOLSKI” oraz, wspólnie z „Gazetą Krakowską”, plebiscyt na „Najpopularniejsze-go Wójta i Burmistrza Małopolski”. Jesteśmy też organizatorem konkursu na Najlepszą Stronę Internetową JST oraz plebiscytu „Bezpieczna Gmina, Bezpieczny Powiat – Budujemy chodniki i ścieżki rowerowe”.

Od 2000 r. SGiPM zrealizowało już 15 edycji akcji pomocy Polakom mieszkającym na Kresach pod hasłem „Podarujmy Lato Dzieciom ze Wschodu”.

Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski w ramach „Małopolskiej Akademii Samorządowej” prowadzi comiesięczne szkolenia dla Starostów, Burmistrzów, Wójtów, Radnych i pracowników samorządowych. Szkolenia obejmują wybrane zagadnienia z przepisów prawa, które bezpośrednio lub pośrednio dotyczą jednostek samorządu terytorialnego. Są to szkolenia bezpłatne. Ze względu na ograniczoną liczbę miejsc, pierwszeństwo uczestnictwa w szkoleniach mają zawsze członkowie Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Małopolski.

Obecnie Stowarzyszenie aktywnie wspiera działania samorządów na rzecz poprawy infrastruktury komunalnej i transportowej, w zakresie pozyskiwania środków pomocowych z Unii Europejskiej oraz promocji. Członkowie Stowarzyszenia mają m.in. możliwość inicjowania stanowisk i apeli w najważniejszych dla samorządu sprawach, np. dotyczących kluczowych inwestycji, funduszy, funkcjonowania samorządu, bezpieczeństwa, edukacji, rozwoju obszarów wiejskich, itp.

Stowarzyszenie zaliczane jest do najaktywniejszych organizacji samorządu terytorialnego w Polsce. Więcej informacji o działalności Stowarzyszenia znajduje się na stronie internetowej www.sgp.m.krakow.pl.

Prosimy o przedstawienie niniejszego zaproszenia na jednym z najbliższych posiedzeń Rady Miasta, Gminy lub Powiatu, w którym gotów jest uczestniczyć przewodniczący SGiPM.

W b.r. nowi członkowie Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Małopolski są oczywiście zwolnieni z płacenia składek członkowskich, które są kilkakrotnie niższe od składek w innych organizacji samorządowych, wynosząc rocznie 15 groszy od mieszkańca gminy oraz 2 grosze od mieszkańca powiatu.

Kazimierz Barczyk
Kazimierz Barczyk
Przewodniczący SGiPM
Przew. Sejmiku Województwa Małopolskiego

Bogusław Koźmider
Bogusław Koźmider
Wiceprzewodniczący SGiPM
Przewodniczący Rady Miasta Krakowa

Zofia Oszacka
Zofia Oszacka
Wiceprzewodnicząca SGiPM
Wójt Lanckoroń

Marek Eryszewicz
Marek Eryszewicz
Sekretarz SGiPM
Burmistrz Nowego Targu

De Kazimierz Fudala
De Kazimierz Fudala
Wiceprzewodniczący SGiPM
Wójt Rzepiennika Strzyżewskiego

XV Akcja „Podarujemy Lato Dzieciom ze Wschodu” już za nami

Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski już po raz piętnasty zorganizowało wakacyjny wypoczynek dla polskich dzieci ze Wschodu w ramach akcji „Podarujemy Lato Dzieciom ze Wschodu”. W 2014 r. zaprosiliśmy do Krakowa 110 młodych osób z Białorusi, Ukrainy, Rosji oraz z Litwy.

Począwszy od roku 2000, Stowarzyszenie corocznie, w okresie wakacyjnym, zaprasza na letni wypoczynek dzieci zamieszkałe na co dzień w krajach za wschodnią granicą Polski. Adresatem przedsięwzięcia są osoby pochodzące głównie z najuboższych rodzin, w których żywe są polskie tradycje i kultywuje się język ojczysty, ale także z takich, które po latach procesów asymilacyjnych na Wschodzie chcą nawiązać bliższe kontakty z Macierzą. W ciągu piętnastu lat w ramach Akcji „Podarujemy Lato Dzieciom ze Wschodu” Polskę odwiedziło niemalże półtora tysiąca młodych Polaków zza wschodniej granicy. Dla wielu z nich udział w Akcji był jedyną okazją do odwiedzenia Polski.

Przeprowadzone badania ewaluacyjne projektu potwierdziły, że Akcja „Podarujemy Lato Dzieciom ze Wschodu” pozytywnie wpływa na wzrost zainteresowania Polską wśród dzieci i młodzieży polonijnej, wzmacnia ich chęć do nauki języka polskiego, wolę poznania polskiej kultury, tradycji i historii. Podstawowym celem Akcji jest bowiem zapoznanie dzieci z historią, tradycją i kulturą kraju ich przodków oraz doskonalenie ich znajomości języka polskiego w praktyce. Do tego celu prowadzi bogaty program kulturalno-edukacyjny, oferowany uczestnikom Akcji, który zakłada m.in. wizyty w krakowskich muzeach, zwiedzanie miasta z przewodnikiem, spotkania z młodzieżą, samorządowcami i parlamentarzystami, wycieczki krajoznawcze (m.in. Wieliczka, Zakopane, Kalwaria Zebrzydowska, Częstochowa) oraz warsztaty kulturalne prowadzone przez animatorów kultury. Dodatkowo, pobyt w Polsce każdorazowo ma dla dzieci walor rozrywkowy: organizowane są dla nich wyjścia do kina oraz na basen, liczne konkursy z nagrodami i występy artystyczne uczestników. Wszystkie elementy programu realizowane są, rzecz jasna, w języku polskim. W 2013 r. program Akcji został poszerzony o popularyzację wiedzy o społeczeństwie obywatelskim, by – poprzez upowszechnianie wartości demokratycznych – rozbudzić w młodych ludziach świadomość swojej tożsamości narodowej i kulturowej. Pozwolić ma to im na świadome przeżywanie swej polskości i stanie się ambasadorami Polski w swoich krajach zamieszkania.

W ramach tegorocznej Akcji istotnym elementem rekrutacji uczestników, o wymiarze edukacyjnym, był konkurs na najpiękniejszą polską baśń i legendę. Do konkursu spłynęło około stu prac w dwóch kategoriach: prace plastyczne i prace literackie. Najpiękniejsze z nich zostały opublikowane w pamiątkowym albumie.

Urozmaiceniem stałego programu pobytu dzieci w Krakowie były w tym roku takie wydarzenia, jak m.in.: spotkanie z prof. Wojciechem Narębskim, byłym żołnierzem Armii gen. W. Andersa, który z dziećmi uczestniczył w warsztatach pt.: „Czworonożni żołnierze” w Muzeum Armii Krajowej, wycieczka do Parku Jordana w Krakowie, gdzie znajdują się popiersia Polaków zasłużonych dla ojczyzny, warsztaty pt. „Witamy w Polsce”, zorganizowane w partnerstwie z Regionalnym Ośrodkiem Debaty Międzynarodowej, spotkanie z harcerzami oraz konkursy: poetycki i polskiej piosenki.

XV Akcji „Podarujemy Lato Dzieciom ze Wschodu” towarzyszyła już tradycyjnie zbiórka książek dla polskich bibliotek na Wschodzie. W ten sposób do projektu zaangażowani zostali mieszkańcy Krakowa i Małopolski. W ostatnich trzech latach Krakowianie przekazali w ramach Akcji blisko 15 tys. książek. Świadczy to dobitnie o tym, że Polacy żyjący w ojczyźnie są coraz bardziej świadomi roli, jaką i oni mają do odegrania w dziele krzewienia wartości patriotycznych.

Coroczna kontynuacja Akcji nie byłaby możliwa bez wsparcia i hojności zarówno ze strony instytucji publicznych, m.in. Senatu RP, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Samorządu Województwa Małopolskiego i Gminy Miejskiej Kraków, jak i licznych podmiotów prywatnych. Nasze przedsięwzięcie uzyskało Honorowy Patronat Arcybiskupa Metropolity Krakowskiego, Arcybiskupa Metropolity Lwowskiego, Marszałka Województwa Małopolskiego Marka Sowy oraz Prezydenta Miasta Krakowa.

Wiesław Miształ

Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego
Akcji „Podarujemy Lato Dzieciom ze Wschodu”
Dyrektor Biura
Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Małopolski

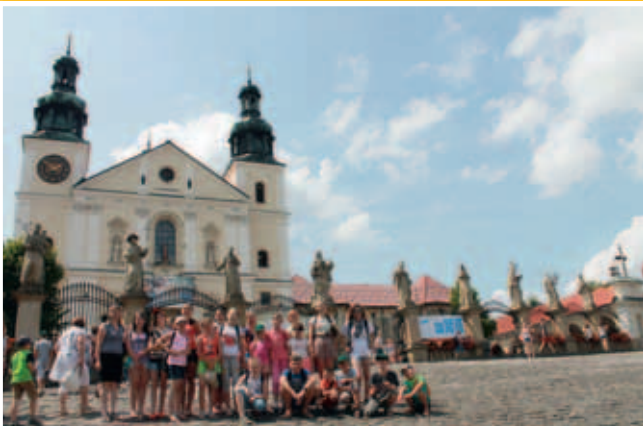
„Zaprosiliśmy potomków Polaków wywiezionych wiele lat temu na Wschód. Ich dziadkowie i babcie opowiadały im niejednokrotnie o Krakowie, jako o miejscu magicznym. Dziś nasi goście mają szansę zacerpnąć z tej magii. Chcemy, by każda taka wizyta pomagała kultywować polskie tradycje.”

Kazimierz Barczyk

Przewodniczący Sejmiku Województwa Małopolskiego
Przewodniczący Stowarzyszenia Gmin i Powiatów
Małopolski.

XV Akcja „Podarujmy Lato Dzieciom ze Wschodu” w obiektywie

Projekt jest współfinansowany ze środków finansowych otrzymanych od Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu na realizację zadania „Współpraca z Polonią i Polakami za granicą.”

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym
Województwa Małopolskiego

Sponsorzy Akcji:

Patronat medialny:

FORUM WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ

Forum Współpracy Międzynarodowej to największe w regionie wydarzenie poświęcone tematyce współpracy zagranicznej. Debaty, targi, spotkania informacyjne pozwolą wzmocnić zaplecze merytoryczne instytucji i organizacji podejmujących współpracę międzynarodową, umożliwią wymianę doświadczeń i wiedzy.

PRZEWODNIK PO PROGRAMACH WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ

do ściągnięcia za darmo
na stronie: www.forumwspolpracy.pl

informacje

dobre
praktyki

źródła
finansowania

